



**Seminar:**

# “HET GRONDSTOFFENBESLUIT: UITDAGINGEN EN MOGELIJKHEDEN”

**15 maart 2010  
Conferentiezaal KKF**



**Ad Coffeng**

# Inhoudsopgave

<b>Sessie 1: Openingsessie</b>	<b>3</b>
1.1 Dhr. Ir. Ernie P. Isselt, Directeur Suriname Business Development Center, Introductie	3
1.2 Dhr. Ing. Orlando dos Ramos, Voorzitter Suriname Business Forum, Welkom	4
1.3 Dhr. Drs. Humphrey Hildenberg, Minister van Financiën, Openingstoespraak	5
1.4 Mevr. Esmeralda Hernandez-Aragones, Chargée d' Affaires European Union Delegation Toespraak	7
<b>Sessie 2: Het grondstoffenbesluit vanuit de praktijk bekeken</b>	<b>9</b>
2.1 Dhr. Ing. Rahid Doekhie, Voorzitter van de Associatie van Surinaamse Fabrikanten “Het Grondstoffenbesluit in werking; Suriname en onze regio”	9
2.2 Dhr. August van Hamme, Inspecteur der Invoerrechten en Accijnzen: “Het Grondstoffenbesluit in de praktijk”	12
<b>2.3 Vragen over sessie 2</b>	<b>14</b>
<b>Sessie 3: Het grondstoffenbesluit als beleidsinstrument</b>	<b>18</b>
3.1 Dhr. Mr. Roy May, Directeur der Belastingen: “Beleidsinzichten met betrekking tot het Grondstoffenbesluit”	18
3.2 Dhr. Mr. Roy Rijger, Fiscaal-juridisch consultant “Het belang van fiscale faciliteiten ter stimulering van investeringen en ondernemerschap”	22
<b>3.3 Vragen over sessie 3</b>	<b>26</b>
<b>Sessie 4: Plenaire discussie, conclusies en aanbevelingen</b>	<b>29</b>
<b>Sessie 5: Afsluiting</b>	<b>32</b>
5.1 Dhr. Drs. Ad Coffeng – Samenvatting	32
5.2 Dhr. Ir Ernie Isselt –Dankwoord/Sluiting	33
<b>BIJLAGE:</b>	<b>34</b>
Bijlage 1: Agenda	35
Bijlage 2: Presentaties	36
Bijlage 3: Tekst Grondstoffenbesluit	80

# Sessie 1: Openingsessie

## 1.1 Dhr. Ir. Ernie P. Isselt, Directeur Suriname Business Development Center, *Introductie*

Dhr. Isselt heet de aanwezigen welkom en stelt zichzelf voor als directeur van het Suriname Business Development Center (SBC), de werkarm van het Suriname Business Forum (SBF). Het SBF is bij wet van 18 oktober 2006 ingesteld en heeft tot doel het duurzaam ontwikkelen van de lokale private sector. Voor de ontwikkeling hiervan is een nationale strategie opgesteld door de partners uit de private en de publieke sector. De partners afkomstig uit de private sector zijn de ASFA, de KKF en de VSB. De partners uit de publieke sector zijn het Ministerie van Handel en Industrie, het Ministerie van Financiën, het Ministerie van Justitie en Politie en het Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij. Verder zijn er nog partners afkomstig uit het maatschappelijk middenveld zoals de vakbeweging en dan met name RAVAKSUR, de Anton de Kom Universiteit van Suriname en vertegenwoordigers van diverse NGO's.

Eén van de taken van het SBC is ervoor zorgen dat de partners van adequate informatie worden voorzien om op een verantwoorde wijze te komen tot formulering van beleid, beleidsuitvoerende maatregelen, hervormingen, investeringen en efficiency verbeterende ontwikkelingen in zowel de private als de publieke sector met als doel de duurzame ontwikkeling van de lokale private sector.

Het thema van het seminar van vandaag is: "Het Grondstoffenbesluit: Uitdagingen en Mogelijkheden". Het doel van het seminar is:

- Het creëren van een platform voor dialoog tussen de actoren die betrokken zijn bij het Grondstoffenbesluit ter bespreking van de problemen en obstakels die door de private sector in de dagelijkse praktijk worden ervaren;
- Het zoeken naar praktische oplossingen voor deze uitdagingen;
- Meer inzicht bij de diverse actoren te creëren om het Grondstoffenbesluit te zien als een instrument voor economische ontwikkeling;
- Het verbeteren van de samenwerking tussen de overheid en de private sector bij de uitvoering van het grondstoffenbesluit.

### **Dhr. Drs Ad Coffeng**

Dhr. Isselt wordt bedankt en de aanwezigen worden welkom geheten. De agenda voor vandaag is enigszins aangepast. De Chargée d'Affairs van de EU zal spreken na Minister Hildenberg.

Dhr. Ing. Orlando dos Ramos wordt aangekondigd.

## 1.2 Dhr. Ing. Orlando dos Ramos, Voorzitter Suriname Business Forum, Welkom

De aanwezigen worden welkom geheten namens het Suriname Business Forum.

Het Grondstoffenbesluit betreft een algehele ontheffing van invoerrechten op grondstoffen en halffabrikaten, die worden geïmporteerd om te worden gebruikt in de productiesector bij het produceren van diverse goederen in Suriname. Deze regeling is bedoeld als stimulans voor de productiesector van Suriname om te komen tot een grotere productie en tevens versterking van de Surinaamse economie. De stimulans is nodig in verband met concurrentie vanuit met name andere Caricomlanden.

Momenteel zijn er een aantal misverstanden over de toepassing van de regeling. Het is duidelijk dat bij de import van goederen een ontheffing dient te worden aangevraagd. Vervolgens dient te worden gecontroleerd of deze vrij geïmporteerde goederen inderdaad zullen worden gebruikt in de productiesector. Er dient hierbij ook op te worden gelet of er sprake is van een toegevoegde waarde als gevolg van het productieproces. Dit laatste aspect is vaak voer voor discussie.



Bij de controle door de douane ontstaan vaak meningsverschillen over de validiteit van de aangevraagde ontheffingen. Daarnaast moet er zicht zijn op de in het productieproces gebruikte hoeveelheden. Deze onduidelijkheden en de complexe en tijdrovende afhandelingsprocedures hebben tot gevolg dat de productie negatief wordt beïnvloed en de regeling momenteel meer fungeert als belemmering dan als incentive.

Tijdens dit seminar met actoren uit verschillende invalshoeken, zullen de diverse actoren weergeven hoe zij de regeling in de praktijk ervaren en welke vragen zij hebben over deze regeling. Het SBF dient als een dialoogplatform tussen de publieke en de private sector. Door het stimuleren van dialoog krijgt men meer begrip voor elkaars standpunten waarbij mogelijk tot betere werkafspraken wordt gekomen. De meeste producten die in Suriname gemaakt worden, worden ook elders in de Caricom gemaakt. De publieke sector en de lokale private sector dienen er dan ook gezamenlijk voor te zorgen dat zij sterk staan. De aanwezigen wordt een vruchtbare dialoog toegewenst.

### **1.3 Dhr. Drs. Humphrey Hildenberg, Minister van Financiën, *Openingstoespraak***

De aanwezigen worden welkom geheten.

In het algemeen geldt dat regeringen moeilijke keuzes moeten maken over de distributie van de schaarse middelen van de Staat. Gezocht wordt naar mogelijkheden om de kwetsbare groepen in de samenleving te beschermen en te ondersteunen en een omgeving te creëren waar productie wordt gestimuleerd ter duurzame bestrijding van armoede.

Vanwege de toetreding tot de Caricom heeft de private sector in 1996 aangegeven behoefte te hebben aan een nieuw Grondstoffenbesluit. Doel hiervan was de concurrentiepositie ten opzichte van andere Caricomlanden te verbeteren en te verstevigen. Aan deze wens is gevolg gegeven door het Staatsbesluit van 29 mei 1997 ter uitvoering van art 47 lid 1 van de Wet Tarief van Invoerrechten 1996. Het Grondstoffenbesluit regelt vrijstelling van invoerrechten op grondstoffen, hulpstoffen, halffabrikaten en verpakkingsmiddelen die worden ingevoerd ten behoeve van productie, in de sectoren nijverheid, landbouw, tuinbouw, sierteelt, veeteelt en visserij en in de industrieën voedingsmiddelen, frisdranken en vruchtensappen.

Gelet op de recentelijk getekende Economic Partnership Agreement tussen de Caricom en de Europese Unie alsook de Caricom Single Market zouden de uitgangspunten van het Grondstoffenbesluit weer bekeken dienen te worden op hun noodzakelijkheid en effectiviteit. Meer nog zou de regeling bekeken moeten worden op het voordeel dat Surinaamse consumenten en fabrikanten hebben vanwege nationale en internationale besluiten.



Een goed partnership met het bedrijfsleven is een belangrijk aspect van dit regeringsbeleid. Om dit aan te tonen zijn cijfers verzameld vanaf 2005 tot 2009 om onder meer aan te geven wat de bijdrage van de Overheid geweest is. Naast het Grondstoffenbesluit heeft het Ministerie van Financiën ook andere vrijstellingen aan importeurs en exporteurs gegeven, zoals de Vrijstelling van Basisgoederen en Invoer met Caricomcertificaat. Er zijn meer dan 30 vrijstellingen van rechten bij invoer die uitsluitend gegeven worden aan het bedrijfsleven.

Voor de periode 2005 tot en met 2009 geven de cijfers het volgende beeld. In totaal 199 bedrijven hebben in 2005 gezamenlijk voor SRD 226,6 mln. (douanewaarde) geïmporteerd. Hiervoor is betaald SRD 4,5 mln. aan rechten/heffingen, terwijl er SRD 44,8 mln. niet betaald is als gevolg van het Grondstoffenbesluit. Gemiddeld hebben in de periode 2005 - 2009 210 ondernemers gebruik gemaakt van het Grondstoffenbesluit om vrijstellingen van invoerrecht bij import te verkrijgen. Daarnaast is aan 450 ondernemers vrijstelling van rechten verleend op basis van andere besluiten. Gedurende deze zelfde periode hebben bedrijven voor SRD 1,5 mld. (douanewaarde) geïmporteerd. Hierover is totaal SRD 15,2 mln. betaald en zijn er vrijstellingen verleend voor een bedrag van SRD 316,6 mln.

De 450 ondernemers die vrijstelling van rechten hebben gekregen buiten het Grondstoffenbesluit om, hebben in de periode van 2005 - 2009 geïmporteerd voor SRD 24 mld. (douanewaarde) en hiervoor hebben zij een vrijstelling genoten van SRD 1,2 mld.

Het Ministerie van Financiën dient ook te letten op de financiering van de uitgaven van de Staat. De cijfers laten zien dat de Staat SRD 1,2 mld. heeft moeten derven. De overheid is serieus over een partnerschap met het bedrijfsleven. De bedoeling blijft om de sector zodanig te faciliteren dat de rest van de Surinaamse gemeenschap ook kan genieten van lagere prijzen voor producten die in Suriname zijn vervaardigd.

De aanwezigen wordt een succesvol seminar toegewenst en het seminar wordt geopend verklaard.

## **1.4 Mevr. Esmeralda Hernandez-Aragones, Chargée d' Affaires European Union Delegation** *Toespraak*

De aanwezigen worden welkom geheten.

De Europese Unie was voldaan over het initiatief om bij de wet van 2006 het Suriname Business Forum in het leven te roepen als werkarm van het Suriname Business Development Center. Het Suriname Business Forum dient een platform te zijn voor dialoog tussen de private en publieke sector.



De Europese Unie hoopt dat er een werkgroep gevormd zal worden bestaande uit vertegenwoordigers uit zowel de private als de publieke sector die op min of meer structurele basis werkzaam zal zijn. Verwacht wordt dat er aan het einde van het seminar aanbevelingen gedaan zullen worden in de vorm van praktische oplossingen betreffende hoe om te gaan met problemen voortvloeiende uit het Grondstoffenbesluit.

De aanwezigen wordt een vruchtvol seminar toegewenst.



# Sessie 2: Het grondstoffenbesluit vanuit de praktijk bekeken

## 2.1 Dhr. Ing. Rahid Doekhie, Voorzitter van de Associatie van Surinaamse Fabrikanten *“Het Grondstoffenbesluit in werking; Suriname en onze regio”*

De visie van de ASFA voor de ontwikkeling van de productiesector in Suriname is Suriname tot het meest toonaangevende productie- en exportland maken in de Caribische regio.

Art. 1 lid 1 van het Grondstoffenbesluit luidt als volgt:

Gehele vrijstelling van invoerrecht wordt verleend voor grond- en hulpstoffen, halffabrikaten en verpakkingmiddelen die worden ingevoerd ten behoeve van productiebedrijven in de sectoren nijverheid, landbouw, tuinbouw, sierteelt, veeteelt, visserij, voedingsmiddelen- frisdranken- en vruchtensappenindustrie.

Art. 1 lid 2 van het Grondstoffenbesluit luidt:

In dit Staatsbesluit wordt onder grond- en hulpstoffen verstaan: goederen die ten behoeve van een productieproces in ons land duurzaam worden aangewend of zodanig daarin worden verwerkt of bewerkt dat deze een vormverandering ondergaan, waarbij in het geval van slechts bewerking er na het bewerkingsproces sprake is van een duidelijke, merkbare toegevoegde waarde.

In 2002 is er een grondstoffenseminar geweest, waarbij aan het einde van het seminar een zestal knelpunten zijn geïdentificeerd waarvoor aanbevelingen zijn gedaan. Helaas is het natraject niet optimaal verlopen waardoor de knelpunten niet allemaal zijn opgelost.

1. Confidentialiteitsprobleem: dit probleem is enigszins opgelost. De producenten hadden aangegeven er moeite mee te hebben recepten bij de douane neer te leggen. Door de jaren heen zijn er geen noemenswaardige problemen ondervonden voor wat dit betreft.
2. Geen vrijstelling op duurzame productiemiddelen bij uitbreiding en vervanging: in 2002 golden nog vrijstellingen voor initiële investeringen, maar intussen is dit komen weg te vallen. Er is momenteel nog steeds geen vrijstelling op duurzame productiemiddelen en het probleem is dus niet opgelost.
3. Ontbreken van een Beroepeninstantie/Adviesraad: dit probleem is niet opgelost.
- 4a. Ongelijkheid tussen zelfimporterende en niet-zelfimporterende producenten: dit probleem is niet opgelost. Ter verduidelijking: producenten die zelf bijvoorbeeld lijm importeren voor het opplakken van etiketten mogen gebruik maken van het Grondstoffenbesluit. Echter, de kleinere fabrikanten die de lijm lokaal aanschaffen kunnen geen gebruik maken van het Grondstoffenbesluit en deze krijgen de betaalde invoerrechten niet terug. Dit veroorzaakt ongelijkheid tussen de grote en de kleinere producenten.

- 4b. Geen mogelijkheid tot verkoop voor grondstoffen die niet meer gebruikt worden in de productie: dit is opgelost.
- 5a. Complexe tijdrovende en ingewikkelde inklarings- en afhandelingsprocedures: dit is enigszins opgelost, maar de procedure is nog steeds tijdrovend. Dit ligt niet altijd aan de douane.
- 5b. Huidige maandelijkse rapportage plicht te zwaar: in principe is dit opgelost, er is bekend wat gerapporteerd dient te worden volgens een bepaald format en dit gebeurt maandelijks.
- 6. Mogelijkheid tot interpretatie verschillen vanwege algemeenheid van de omschrijvingen: op dit moment komen de producenten er wel uit, maar er is nog steeds geen structurele oplossing.

De ondernemers en producenten in Suriname wensen een “level playing field” binnen de Caricom. Om te bepalen wat deze is, heeft de ASFA leden op pad gestuurd om te vergelijken wat de regio biedt aan incentives aan hun producenten en wat Suriname biedt. De bezoeken aan de regio hebben duidelijk gemaakt dat er geen negatieve incentives op de eilanden zijn. De belangrijkste incentives voor Barbados, Trinidad & Tobago en Jamaica zijn de volgende:



#### Barbados

- 10 industriële parken met huursubsidie.
- Producenten worden ondersteund middels een ‘Export Grant Credit Scheme’ van de Centrale Bank van Barbados. Deze dekt de financiële kosten voorafgaand aan de verscheping en financiële risico’s

van na de verscheping.

- Vrijstelling van invoerrechten op onderdelen, grondstoffen en machines.
- Versnelde afhandeling van douaneprocedures.

#### Trinidad & Tobago

- Vrijstelling van douanerechten bij de bouw van een goedgekeurd project.
- Vrijstelling van invoerrechten op grondstoffen, machines en andere productiemiddelen.
- Een kredietverzekering voor exporteurs.
- Een voorkeursbehandeling bij import- en exportprocedures.
- Bedrijven kunnen jaarlijks een grant van USD 100.000 krijgen.
- Nadat de termijn voor de aanvraag van ontheffing is verlopen, wordt een tijdelijke ontheffing verstrekt. (Dit ziet op het recht van producenten binnen de Caricom om vrijstelling te vragen voor producten die zij wensen te importeren die niet binnen de Caricom verkrijgbaar zijn).

#### Jamaica

- Een 'Export Industry Encouragement Act' die is ontworpen om bedrijven te stimuleren die produceren ten behoeve van export naar markten buiten de Caricom: ontheffing van inkomstenbelasting voor tien jaar en invoerrechten op grondstoffen en machines. Aftrek van invoerrechten overeenkomstig het percentage van de winsten uit export in verhouding tot de totale winst.
- Vrijstelling van invoerrechten op grondstoffen, machines en productiemiddelen (inclusief IT productiemiddelen).
- De Ontwikkelingsbank van Jamaica verstrekt jaarlijks SRD 10 mln. middels de 'Jamaica National Small Business Loans Ltd. om te voorzien in additionele financiering voor leningen aan producenten.
- Versnelde douaneprocedures.

Dhr. Doekhie benadrukt dat de ASFA is voorzien van kopieën van de bovengenoemde wetgeving in de regio. Met uitzondering van vrijstelling voor de invoerrechten op grondstoffen middels het Grondstoffenbesluit heeft Suriname geen van de incentives die de andere landen hebben.

De inleider geeft cijfers van 7 fabrikanten (deze vertegenwoordigen circa 5% van het totaal aantal fabrikanten in Suriname) betreffende opbrengsten met en zonder het Grondstoffenbesluit.

In USD	Met GB	Zonder GB
Deviezenopbrengsten	<b>9,904,176</b>	<b>4,952,088</b>
Deviezenbesparing	<b>44,486,988</b>	<b>44,486,988</b>
Totaal valuta-effect	<b>54,391,164</b>	<b>49,439,076</b>
Staatsinkomsten (belastingen)	<b>22,196,705</b>	<b>21,970,277</b>
Arbeidsplaatsen	<b>1,327</b>	<b>1,191</b>

Verduidelijkt wordt dat als het Grondstoffenbesluit zou komen weg te vallen, de kostprijzen van de producenten zouden stijgen, waardoor de omzetten en de winsten zouden dalen.

Benadrukt wordt dat zelfs multinationals niet investeren zonder de stimulans van fiscale faciliteiten. Benadrukt wordt ook dat de stimulering van de productiesector begint bij de wil om dit te doen.

Dhr. Doekhie dankt de ASFABestuursleden en de Grondstoffencommissie van de ASFA voor het aanleveren van de data gebruikt in zijn presentatie.

## **2.2 Dhr. August van Hamme, Inspecteur der Invoerrechten en Accijnzen: *“Het Grondstoffenbesluit in de praktijk”***

Samen met de fabrikanten heeft de douane in de praktijk te maken met het Grondstoffenbesluit. De definities van grondstof, hulpstof en halffabrikaten zullen worden besproken ter verduidelijking van de begrippen.

Grondstof: het goed dat wordt gebruikt ten behoeve van een productieproces in Suriname, duurzaam wordt aangewend of zodanig daarin wordt verwerkt of bewerkt dat deze een vormverandering ondergaat. Ingeval van bewerking dient sprake te zijn van een duidelijke toegevoegde waarde.

Verwerking: het goed dient duurzaam te worden aangewend en een vormverandering te ondergaan en gaat geheel op in het product.

Bewerking: het goed dient duurzaam te worden aangewend en een vormverandering te ondergaan, waarbij er sprake is van een duidelijke toegevoegde waarde aan het eindproduct. Het goed dient zichtbaar te zijn in het eindproduct.

De douane dient vast te stellen of inderdaad conform de wet wordt geproduceerd. Indien dit niet het geval is, kan de douane geen vrijstelling verlenen. Dit is de reden dat de douane gesprekken voert met de fabrikanten, zodat de douane zeker is dat de vrijstelling gegrond wordt gegeven.

Halffabrikaat: een goed dat tijdens het productieproces geen vormverandering ondergaat en onderdeel vormt van het goed dat is vervaardigd. Dit goed verliest haar oorspronkelijke staat en haar zelfstandig karakter.

Betreffende de beoordeling of een goed gezien kan worden als verpakkingsmiddel voor toekenning van vrijstelling op grond van het Grondstoffenbesluit geeft de Memorie van Toelichting aan dat begrip dit zo ruim mogelijk dient te worden geïnterpreteerd.



De productiebedrijven waarvoor de vrijstelling geldt zijn bekend: nijverheid, landbouw, tuinbouw, sierteelt, veeteelt, visserij, frisdranken en vruchtensappen.

De voorwaarden waaronder vrijstelling verleend kan worden op grond van het Grondstoffenbesluit zijn de volgende:

- Er dient sprake te zijn van een daadwerkelijk productieproces. De Memorie van Toelichting verwijst hierbij naar productie middels machines.
- De goederen dienen te worden aangewend voor de productie.
- Er mag geen sprake zijn van eenvoudige assemblage.
- Er mag geen sprake zijn van herverpakking.
- Er mag geen sprake zijn van strijd met verdragen
- Het productiebedrijf moet gevestigd zijn in Suriname.
- De fabrikant die de vrijstelling aanvraagt moet geregistreerd zijn bij de indirecte belastingen.

De vrijstelling op grond van het Grondstoffenbesluit wordt verleend door of namens de Inspecteur der Invoerrechten en Accijnzen bij wijze van schorsing. Dit houdt dus in dat vooraf direct bij import de vrijstelling wordt verleend.

De aanvraag voor de vrijstelling dient schriftelijk te geschieden waarbij de volgende documenten overlegd dienen te worden:

- KKF-uitreksel
- Belastingverklaring
- Grondstoffenlijst met goederencode (dit is de lijst met goederen die de fabrikant denkt te importeren)
- Bedrijfsvergunning.

Na de schriftelijke aanvraag volgt een bedrijfsonderzoek om na te gaan of de aanvrager voldoet aan alle voorwaarden. Bij goedkeuring van de aanvraag verstrekt de inspecteur een vrijstelling voor een periode van 3 jaar.

Voor fabrikanten die de vrijstelling hebben verkregen geldt dat zij maandelijks een rapportage moeten indienen en daarnaast geldt dat de goederen waarvoor de vrijstelling is verkregen niet verkocht mogen worden zonder melding hiervan aan de douane.

De douane ondervindt bij haar werk de volgende knelpunten:

- Er is sprake van grillige definities (wat is een grondstof, wat is een hulpstof).
- Fabrikanten die vrijstelling genieten onder de vorige regelgeving worden ten onrechte gefaciliteerd.
- Hulpgoederen genieten ook een vrijstelling
- Goederen die geen deel uitmaken van het productieproces genieten vrijstelling.

Dhr. Van Hamme doet de volgende aanbevelingen:

- De begrippen in de wet moeten duidelijker worden vastgelegd.
- Alle sectoren dienen te worden meegenomen in de wet.
- De douane processen dienen geëvalueerd te worden.
- De productieprocessen kunnen omschreven worden volgens de oorsprongsregels van de handelsverdragen. In deze verdragen wordt voor elk goed een productieproces aangegeven dat doorlopen moet zijn.

## 2.3 Vragen over sessie 2

*Vraag dhr. Bilkerdijk van de ASFA:*

Er moet onderscheid gemaakt worden tussen ondernemers en fabrikanten. Vandaag gaat het om de fabrikanten. Een groot deel van de cijfers genoemd door de minister van Financiën hebben mijns inziens betrekking op ondernemers die goederen verder doorverkopen.

*Antwoord dhr. Hildenberg*

De genoemde 210 bedrijven zijn bedrijven die hun vrijstelling hebben gekregen op basis van het Grondstoffenbesluit. Daarnaast zijn er 450 bedrijven die ook vrijstellingen krijgen op basis van andere

regelingen dan het Grondstoffenbesluit. Momenteel krijgen veel bedrijven uit de mijnbouwsector op basis van de Mijnwet vrijstelling op import van vrachtwagens en dergelijke.

*Vraag: Mevr. Chin Kon Sung-Behari van de SAB*

De minister heeft aangegeven dat de overheid de minstbedeelden rechtstreeks wil ondersteunen. Wat betekent dit voor de productiesector? Dhr. Doekhie en dhr. Van Hamme hebben beide aangegeven dat er in de praktijk problemen zijn met de definities zoals opgenomen in het Grondstoffenbesluit. Wat wordt gedaan aan de interpretatieverschillen?

*Antwoord dhr. Hildenberg*

In mijn betoog heb ik niet aangegeven dat ik ervoor kies de minstbedeelden rechtstreeks te accommoderen. Dit is opgeworpen als vraag. Als overheid faciliteer je het bedrijfsleven met het doel het bedrijfsleven te stimuleren zodat er arbeidsplaatsen voor de samenleving worden gecreëerd. Wanneer echter de arbeidsplaatsen er niet komen, dan moet de overheid wellicht overwegen om het anders aan te pakken. Bij verlening van de vrijstelling aan bedrijven is er sprake van inkomstenderving door de overheid, waardoor zij minder andere zaken kan financieren.



*Antwoord dhr. Doekhie:*

Met betrekking tot de problemen in de praktijk met de definities in het Grondstoffenbesluit geldt dat er vanuit de ASFA nog geen werk van is gemaakt om met de douane te zitten om door de definities te gaan. In Nederland is men ertoe overgegaan om een strenge selectie te handhaven bij de vaststelling van fabrikant. Nadat deze selectie heeft plaatsgevonden komt men in aanmerking voor vrijstellingen. Dit ontlast de douane om door de begrippen heen te gaan.

*Aanbeveling dhr. Naarendorp van KKF*

Zowel de minister als dhr. Doekhie hebben hun presentaties onderbouwd met cijfers. Het is belangrijk dat de juistheid van de cijfers gezamenlijk wordt beoordeeld. Naar aanleiding van de juiste cijfers kunnen zij dan wellicht verdere stappen ondernemen.

*Reactie dhr. Hildenberg*

Er is het dilemma van wat er op de korte termijn moet gebeuren en zaken die op de lange termijn ondernomen kunnen worden. De faciliteiten verstrekt aan fabrikanten levert de Staat pas, op de lange termijn voordelen op. De arbeidsplaatsen en productieverhoging leiden weliswaar tot verhoogde inkomsten van de Staat, maar pas op de lange termijn. En deze termijn dient overbrugd te worden.

*Vraag dhr. Somaroo van Interfood*

Is er een mogelijkheid om vrijstelling voor de invoerrechten van grondstoffen onbeperkt te krijgen in plaats van voor een bepaalde duur? Wat wordt bedoeld met het woord 'duurzaamheid' in de zin van het Grondstoffenbesluit?

*Antwoord dhr. Van Hamme*

Momenteel wordt een vrijstelling verleend voor 3 jaren. Na 3 jaren wil men zekerheid dat de fabrikant nog steeds volgens hetzelfde concept produceert. Bij de aanvraag van de verlenging van een reeds eerder verstrekte vrijstelling verloopt de procedure sneller. Betreffende de vraag over duurzaamheid geldt dat dit betreft de verandering die het goed moet ondergaan, deze verandering moet voor een lange tijd zijn.

*Vraag dhr. Dilweg, meubelmaker Randoe Suriname NV*

Hoe kan het zijn dat er blijkbaar een groep meubelmakers is, die is geregistreerd bij de KKF maar buiten het zicht van de Belastingdienst blijft? Werkt de belastingdienst als een disincetive?

*Reactie dhr. Doekhie*

Het is de bedoeling dat we incentives creëren voor mensen die wel binnen de wet werken.

*Vraag dhr. Amerali van de KKF*

We hebben begrepen dat we zo kort voor de verkiezingen geen nieuwe wet kunnen verwachten. Is het de bedoeling dat we direct na de verkiezing de draad weer oppakken?



*Antwoord dhr. Hildenberg*

De constante factor is in deze is de directeur der belastingen. Deze vraag zal daarom het best door hem beantwoord worden.

## Sessie 3: Het grondstoffenbesluit als beleidsinstrument

### 3.1 Dhr. Mr. Roy May, Directeur der Belastingen: *“Beleidsinzichten met betrekking tot het Grondstoffenbesluit”*

Dhr. May gaat in op de voorloper van het huidige Grondstoffenbesluit 1997. Het Grondstoffenbesluit 1961 is ontstaan omdat art. 17 lid 1 van de Tarief Machtigingsverordening 1956 de minister van Financiën de bevoegdheid hiertoe gaf. In 1961 zijn er twee categorieën in het Grondstoffenbesluit. Eén categorie betrof goederen die voor algehele vrijstelling in aanmerking kwamen, de andere categorie betrof goederen die voor gedeeltelijke vrijstelling in aanmerking kwamen.

Het bedrijfsleven vond de vrijstellingen onder het voornoemde Grondstoffenbesluit onvoldoende en verzocht om aanpassingen. Er zijn 6 wijzigingen in het Grondstoffenbesluit gekomen en wel in de jaren 1966, 1972, 1980, 1981 (2 maal) en als laatst in 1997.



In het Grondstoffenbesluit van 1961 werden onder ander de volgende goederen vrijgesteld:

- papier voor boeken en schoolschriften
- grondstoffen voor veevoer
- zout bestemd voor kruiden en leer
- ontsmettingsmiddelen (en grondstoffen en halfabrikaten bestemd voor de huishoudelijke artikelen van aluminium).

In 1996 werd Suriname lid van de Caricom en vonden er op het gebied van de invoerrechten een aantal veranderingen plaats. In plaats van de Machtigingswet, kwam er de Wet Tarief van Invoerrechten van 1996 en daarnaast kwam er een algehele herziening van de tarievenstructuur. Hierbij gaf artikel 47 lid 1 van de WTI de minister de mogelijkheid om bij Staatsbesluit voorwaardelijk vrijstelling van invoerrechten te verlenen voor bepaalde goederen.

Met de invoering van artikel 1 lid 1 van het Grondstoffenbesluit is afgestapt van een limitatieve opsomming welke werd gehanteerd tot circa 1981. De toepassing van de vrijstelling van het Grondstoffenbesluit geschiedt in de praktijk tot op heden nog niet eenvoudig als gevolg van de moeite met definities van bepaalde in het Grondstoffenbesluit genoemde begrippen.

Enkele van de knelpunten in de praktijk zijn:

- Het begrip verpakkingsmiddel wordt niet gedefinieerd in het Grondstoffenbesluit 1997.
- De toelichting op het besluit geeft aan dat de geïmporteerde goederen moeten worden ingezet in het productieproces en dat van een productieproces slechts sprake is wanneer er fabrieksmatig geproduceerd wordt. Conclusie: ondernemers die handmatig produceren worden niet gefaciliteerd.
- In de praktijk blijkt dat er enkele goederen vrijgesteld worden op grond van het Grondstoffenbesluit, waarbij het de vraag is of deze goederen wel voor vrijstelling in aanmerking komen. Inmiddels heeft de Inspecteur deze vraag grotendeels beantwoord door te stellen dat goederen waarvoor onder de oude regeling recht op vrijstelling werd verstrekt, ook een vrijstelling verkrijgen op grond van het Grondstoffenbesluit 1997.

Dhr. May plaatst de volgende kanttekeningen bij de introductie van het Grondstoffenbesluit 1997:

- Het was de bedoeling om een minimale heffing van 5% toe te passen.
- Er is gekeken naar de concurrentiepositie van de Surinaamse ondernemer ten opzichte van die van de andere Caricomlanden.
- De handhaving van de limitatieve opsomming voor goederen die in aanmerking zouden komen voor de vrijstelling is stopgezet.

De Staatsraad heeft een advies geschreven naar aanleiding van het concept Grondstoffenbesluit 1997 en dit advies bevatte de volgende kritische kanttekeningen:

- Het Grondstoffenbesluit dient een integrerend onderdeel uit te maken van het totale industriebeleid.
- De faciliteiten verleend op basis van het Grondstoffenbesluit dient duidelijk herkenbaar te zijn in de consumentenprijs.
- Het mag nooit zo zijn dat het Grondstoffenbesluit oneigenlijk gebruik van faciliteiten mogelijk maakt. Daarom dienen de vrijstellingsfaciliteiten gekoppeld te worden aan een strenge controle.
- Het Grondstoffenbesluit dient zodanig te zijn dat deze bedrijfscontinuïteit garandeert en garantie biedt voor behoud van werkgelegenheid.
- Het is wenselijker om in het Grondstoffenbesluit een begripsomschrijving voor grond- en hulpstoffen te hanteren in plaats van een limitatieve opsomming van producten.
- Het Grondstoffenbesluit moet zijn afgestemd op de Investeringswet en deze twee regelingen dienen synchroon in werking te treden. Dhr. May is van mening dat zeker naar deze opmerking gekeken dient te worden en dat de vrijstelling die gold tussen 2002 en 2007 weer terug zou moeten komen, in enige vorm.
- In het Grondstoffenbesluit dient te worden opgenomen dat ook duurzame productiemiddelen zoals machines en voertuigen vrijgesteld worden, met uitzondering van personenauto's en pick-ups tot een laadvermogen van 2 ton. Dhr. May geeft aan het niet eens te zijn met deze kanttekening, omdat het naar zijn mening niet past in het Grondstoffenbesluit. Wellicht kan het worden opgenomen in een Investeringswet.

Dhr. May heeft de volgende conclusies en aanbevelingen:

- Het Grondstoffenbesluit heeft redelijk goed gewerkt in de afgelopen jaren, doch moet de regeling op bepaalde punten nog worden bijgesteld en er zullen bij de uitvoering nog bepaalde afspraken moeten worden gemaakt. Het is belangrijk dat zowel de douane als het bedrijfsleven zich aan deze afspraken houdt.
- Er dient een grote mate van uniformiteit van beleid te zijn bij het verlenen van de vrijstelling. Het mag niet zo zijn dat ambtenaren die met de uitvoering belast zijn, verschillende interpretaties geven aan de kernbegrippen grondstof, hulpstof, halffabrikaat en verpakkingsmiddel.
- De controle van vrijgestelde goederen moet verhoogd worden ter voorkoming van oneigenlijk gebruik.
- De nota van toelichting moet zodanig worden herschreven dat interpretatieverschillen van begrippen worden voorkomen dan wel geminimaliseerd.
- De Raad van Beroep voor de indirecte belastingen moet gereactiveerd worden om de ondernemer rechtsbescherming te bieden. De laatste formaliteiten om deze Raad in te stellen moeten nog vervuld worden.

De inleider geeft enkele cijfers weer van vrijstelling die zijn gegeven op grond van het Grondstoffenbesluit. In 2007, 2008 en 2009 waren de vrijgestelde rechten respectievelijk circa SRD 63 mln., SRD 80 mln. en SRD 72 mln. Het aantal importeurs in de jaren 2007 t/m 2009, waren respectievelijk 221, 238

en 248. Duidelijk is dat er een groei is in het aantal importeurs. De kunststofindustrie en de ijzer- en staalindustrie hebben het meest geïmporteerd en daardoor ook het meest gebruik gemaakt van de vrijstelling. De kunststofindustrie heeft in de jaren 2007 t/m 2009 vrijstellingen genoten voor respectievelijk SRD 12 mln., SRD 14 mln. en SRD 13 mln. De ijzer- en staalindustrie hebben in dezelfde periode vrijstellingen genoten van respectievelijk SRD 8 mln., SRD 11 mln. en SRD 7 mln. Spreker geeft aan dat deze informatie ook beschikbaar is van de andere sectoren die gebruik hebben gemaakt van de vrijstelling.

Dhr. Coffeng verwijst naar de kanttekening van dhr. May om een minimaal tarief voor invoerrechten te hanteren van 5%. Verduidelijkt wordt dat hierbij nog statistieken, consent en omzetbelasting opgeteld dient te worden. Dan is het tarief al snel bijna 18%. Dit is in feite ook het tarief dat het bedrijfsleven nu betaalt met het wegvallen van de vrijstelling voor investeringsgoederen.



## 3.2 Dhr. Mr. Roy Rijger, Fiscaal-juridisch consultant “Het belang van fiscale faciliteiten ter stimulering van investeringen en ondernemerschap”

In de presentatie zullen fiscale faciliteiten in het algemeen worden behandeld en het Grondstoffenbesluit in het bijzonder.

De hoofdfunctie van belastingen is *traditioneel* het dekken van niet op andere wijze te financieren overheidskosten, *herverdelend*, want een middel om wijziging in de inkomens- en vermogensverdeling teweeg te brengen en *regulerend* ten behoeve van het bereiken van een conjunctureel en structureel evenwichtige economische ontwikkeling. Het al dan niet toekennen van vrijstellingen op basis van het Grondstoffenbesluit valt onder de regulerende functie van belastingen.

De fiscale faciliteiten zijn met name van belang wanneer het gaat om de rendementsverwachtingen en de financieringsmogelijkheden. Wanneer een bedrijf equipment nodig heeft met kosten van 100, waarbij nog kosten aan invoerrechten komen van 17,5 dient er voor 117,5 gefinancierd te worden.

Voor de overheid is het van belang dat er business komt omdat er werkgelegenheid wordt gecreëerd en daarnaast er tevens belasting wordt afgedragen. Uit dit oogpunt maakt de overheid een keuze om ondersteuning te bieden aan bedrijven opdat er voor haar, in een later stadium, een bron van inkomsten zal ontstaan. Ook bij de mogelijkheid van vrije afschrijving maakt de overheid dezelfde overweging.

De omgevingsfactoren zijn bepalend voor het al dan niet plegen van bedrijfsinvesteringen. Het ondernemersklimaat wordt onder meer bepaald door de volgende niet-fiscale factoren:

- Marktomvang
- Toegang tot/beschikbaarheid van grondstoffen
- Beschikbaarheid van getraind personeel
- Toegang tot/beschikbaarheid van voldoende infrastructuur
- Beschikbaarheid van grond
- Het gemak van het kunnen opstarten en ‘runnen’ van een bedrijf
- Transportkosten
- Toegang tot buitenlandse markten
- Politieke stabiliteit
- Macro-economische stabiliteit
- Financieringskosten.

De fiscale factoren bepalend voor de totstandkoming van bedrijfsinvesteringen zijn:

- Transparantie, eenvoud, stabiliteit, zekerheid en toepassing van de belastingwet. Dhr. Rijger merkt op dat dit grotendeels goed is geregeld in Suriname.
- Belastingtarieven. Hierbij wordt met name gelet of het concurrerend is met andere landen. Bena-

drukt wordt dat het niet gaat om het formele tarief, maar het effectieve tarief. Wanneer er een tarief geldt van 36% betekent dit niet per se dat er voor 36% wordt geïnd. Dit heeft te maken met de regels die gelden voor het bepalen van de jaarwinst.

- Belastingfaciliteiten. Echter, fiscale faciliteiten maken onderdeel uit van het investeringsklimaat. Fiscale faciliteiten op zich compenseren niet voor ongunstige condities van de investeringsomgeving zoals een gebrekkige infrastructuur, macro-economische instabiliteit, een zwakke overheid en/of onontwikkelde markten.

De conclusie die uit het bovenstaande kan worden getrokken is dat een lage belastingdruk niet compenseert voor een onaantrekkelijk investeringsklimaat, terwijl onder dergelijke omstandigheden het rendement van investeringen ter verbetering van het investeringsklimaat (in publieke goederen en diensten) hoger is dan die van fiscale faciliteiten. Dit is een beleidskeuze die de overheid dient te maken.



Het creëren van een gunstig investeringsklimaat vereist de nodige inspanning. Hierdoor kiezen (met name ontwikkelings)landen er vaak voor fiscale faciliteiten te verstrekken. Dit omdat fiscale faciliteiten gemakkelijker te verstrekken zijn dan om bijvoorbeeld een beperkte infrastructuur of onvoldoende beschikbaarheid van personeel op te heffen. Daarnaast leiden fiscale faciliteiten niet tot het feitelijk verstrekken van gelden aan investeerders. Fiscale faciliteiten zijn politiek gezien ook gemakkelijker te

verstrekken dan gelden. Het bedrijfsleven vraagt vaak om maatregelen die pro investeren zijn en de overheid laat graag zien dat ze pro investeren is.

Bij het maken van keuzes dient er een raamwerk te zijn ten behoeve van de analyse van fiscale faciliteiten. Bij de introductie van fiscale faciliteiten dienen de mogelijke kosten en potentiële voordelen tegen elkaar te worden afgewogen. Wat in beeld gebracht moet worden zijn onder meer de hogere belastingopbrengsten van (mogelijk) verhoogde investeringen. Ook de sociale voordelen zoals arbeidsplaatsen en andere positieve externe effecten zouden hierbij in kaart dienen te worden gebracht. Echter, ook het verlies van belastingopbrengsten die toch zouden hebben plaatsgevonden dienen in beeld te worden gebracht. Dit geldt ook voor de indirecte kosten zoals administratieve kosten. Het verlenen van fiscale faciliteiten blijkt dan voordelig wanneer de opbrengsten en sociale voordelen meer zijn dan het verlies aan belastingopbrengsten en indirecte kosten.

Het verstrekken van de fiscale faciliteiten dient meetbaar te zijn. Dit raamwerk kan ook gebruikt worden wanneer het gaat om gerichte investeringen. Op deze manier kan een beter onderbouwde faciliteit worden verstrekt. Bij het ontwerpen van een faciliteit is het raadzaam om vooraf duidelijk te bepalen welke investeringen voor stimulering in aanmerking komen. Belangrijk is ook om de fiscale faciliteiten na invoering periodiek op hun effectiviteit te evalueren op basis van een kosten-batenanalyse. Hierdoor is het voor een Minister van Financiën gemakkelijk aan te tonen of de fiscale faciliteiten gerechtvaardigd zijn. Tevens dienen de specifieke doelen van verleende fiscale faciliteiten vooraf te worden bepaald, zodat duidelijk meetbaar is of deze doelen worden bereikt. Het is verder erg belangrijk om de fiscale faciliteiten termijngebonden te maken, waardoor de mogelijkheid er is om te bepalen of de faciliteiten al dan niet dienen te worden verlengd. De compositie van de fiscale faciliteiten dient verder simpel te zijn.

Enkele uitvoeringsaspecten waar bij fiscale faciliteiten rekening mee gehouden dient te worden zijn de volgende:

- De procedure moet transparant zijn.
- Speciale aandacht (in de vorm van een audit) van de belastingadministratie voor ondernemingen met fiscale faciliteiten.
- Het publiceren van de lijst van verstrekte faciliteiten.
- In het kader van de overheidsbegroting dient een overzicht van de belastingsubsidies te worden verstrekt.

Momenteel zijn voor het bedrijfsleven aan fiscale faciliteiten beschikbaar de belastingvrijdom, vrije afschrijving en fiscale consolidatie. De minerale sector heeft daarnaast nog additionele faciliteiten. Daarnaast is er d.v.m. het Grondstoffenbesluit vrijheid van invoerrechten. Tevens zijn momenteel een aantal fiscale faciliteiten in de maak die in de inkomstenbelastingwet zullen worden geïncorporeerd.

Naar de mening van de inleider vertonen de genoemde fiscale faciliteiten onvoldoende samenhang, met name omdat de Investeringswet 2001 is komen weg te vallen is er een bepaalde discriminatie vooral wanneer het gaat om equipment. De mijnbouwsector krijgt wel vrijstelling op de invoer van



equipment, maar andere sectoren niet. Het Grondstoffenbesluit is geïntroduceerd om de nadelige positie van Surinaamse fabrikanten op te heffen, omdat fabrikanten in andere CARICOMlanden wel vrijstellingen genieten. Om te bepalen of bepaalde nadelen zijn opgeheven zouden bepaalde zaken gemeten moeten worden. Gekeken dient ook te worden of de grondslag voor het Grondstoffenbesluit nog gerechtvaardigd is of misschien wel te beperkt.

De bedoeling van het Grondstoffenbesluit is dat doordat er geen invoerrechten geheven worden over 'inputs' er een lagere kostprijs van de productie is. Daarnaast een verbetering van de concurrentiepositie van Surinaamse fabrikanten ten opzichte van fabrikanten uit overige CARICOM landen. Er dient in deze wel objectief bepaald te worden welke methodiek wordt gehanteerd om deze zaken te meten, zodat deze aanvaardbaar is voor zowel het bedrijfsleven als de overheid. Het is een nadeel dat de vrijstelling van invoerrechten op equipment is komen weg te vallen. Dit betekent dus 17,5% meer productiekosten voor het bedrijfsleven.

Het Grondstoffenbesluit in zijn huidige vorm is erg abstract. Hierdoor wordt van degene die verantwoordelijk is voor de beoordeling verwacht dat hij/zij technisch inzicht heeft in het productieproces. Dit is niet altijd het geval bij de douane. Het gebruik van lijsten is in dit opzicht dan ook niet per se slecht. Invoerrechten hebben tenslotte met goederen en dus lijsten te maken. Echter, de listing dient niet limitatief te zijn. Er zal een beoordeling van het Grondstoffenbesluit in haar huidige vorm plaats moeten vinden. Hierdoor zal er een betere grond voor discussies zijn tussen de overheid en het bedrijfsleven.

De volgende conclusies kunnen worden getrokken:

- Bij de introductie van fiscale faciliteiten dienen de mogelijke kosten en potentiële voordelen tegen elkaar te worden afgewogen.
- Fiscale faciliteiten compenseren niet voor een onaantrekkelijk investeringsklimaat.
- De compositie van fiscale faciliteiten dient simpel te zijn.
- Fiscale faciliteiten dienen periodiek op hun werking en effectiviteit te worden beoordeeld. De overheid discrimineert namelijk bij het verlenen van fiscale faciliteiten. Beoordeeld dient te worden of er sprake is van een gerechtvaardigde discriminatie.
- Het Grondstoffenbesluit is aan een objectieve assessment toe over compositie, werking in de praktijk en effectiviteit.
- Het resultaat van een dergelijke assessment zal de kwaliteit van het overleg tussen overheid en het bedrijfsleven betreffende het belang van het Grondstoffenbesluit verhogen.

De volgende aanbevelingen worden gedaan:

- Introduceer gewenste fiscaliteiten in samenhang met overige noodzakelijke elementen die dienen ter verbetering van het investeringsklimaat.
- Laat een objectieve assessment verrichten van het Grondstoffenbesluit inzake compositie, werking in de praktijk en effectiviteit.
- Voer verdere discussie over de noodzaak van het Grondstoffenbesluit mede op basis van het resultaat van deze assessment.



### 3.3 Vragen over sessie 3

#### *Vraag dhr. Refos*

Betreffende de kwestie van de Beroepskamer willen wij graag weten of er een voorzitter komt met verstand van zaken. Daarnaast wil ik graag weten of er nog, zoals eerder was aangegeven, een nieuw belastingsysteem komt?

#### *Antwoord dhr. May*

De wet spreekt van een Raad van Beroep voor zowel de directe als de indirecte belastingen. De Raad van Beroep voor de directe belastingen is al geïnstalleerd. Volgens de wet dient de voorzitter voor de Raad van Beroep van de indirecte belastingen een rechter te zijn die gesteund wordt door vier leden die deskundig zijn, zodat deze de rechter kunnen voorzien van adviezen. Indien gewenst is dat de voorzitter een specialist is op het gebied van fiscale zaken, zou de wet gewijzigd dienen te worden.

Met betrekking tot de Investeringswet geldt dat er een voorstel is voor hervorming van de Inkomstenbelasting waarbij bepaalde zaken heel eenvoudig kunnen worden afgehandeld. Nu dienen bij kosten die in aftrek gebracht worden, gecontroleerd te worden of deze werkelijk zijn gemaakt. In het concept is opgenomen om een forfaitaire aftrek op te nemen, zodat de gemaakte kosten niet meer gecontroleerd dienen te worden. Gehoopt wordt de hervormde Wet Inkomstenbelasting per januari 2011 door te voeren.

*Vraag dhr. Van Hamme*

Dhr. Rijger sprak over het gebruik van lijsten die niet limitatief zijn. De douane is ook een voorstander van lijsten. Kan hij aangeven hoe deze lijsten eruit dienen te zien?

*Antwoord dhr. Rijger*

Het gaat erom om de processen en de goederen te beschrijven. Er dient hierbij erop gelet te worden dat de zaken niet statisch zijn, zodat de douane niet hoeft te beoordelen wat bijvoorbeeld bewerken is. De interpretatie van een regel heeft te maken met waar de regel voor bedoeld is. Het Grondstoffenbesluit is er om bepaalde fabrikanten te stimuleren. Werken met lijsten is de meest eenvoudige manier om begrippen te definiëren.

*Vraag dhr. Goosen van Varros NV*

Bij wie kan een fabrikant terecht wanneer er geen uniformiteit is van beleid en de ene keer wel vrijstelling wordt gegeven voor een goed, terwijl de andere keer geen vrijstelling wordt verleend voor hetzelfde goed?

*Antwoord dhr. May*

Eerst dient bezwaar te worden aangetekend bij de Inspecteur. Tot nu functioneer ik zelf als beroepsmogelijkheid. Na installatie zal de Raad van Beroep formeel in deze zaken beslissen.

*Antwoord dhr. Rijger*

Er dient uiteraard een Raad van Beroep te komen. Echter, het knelpunt dient niet te worden verschoven naar deze Raad. Het Grondstoffenbesluit dient in de praktijk goed uitvoerbaar te zijn, met bijvoorbeeld behulp van genoemde lijsten.

*Vraag dhr. Bilkerdijk van de ASFA*

Kunnen er vanuit het Ministerie van Financiën mensen met mandaat worden afgevaardigd naar bijvoorbeeld het SBC, zodat bepaalde zaken effectief kunnen worden besproken?

*Antwoord dhr. May*

Ik ben er ook voorstander van om mensen af te vaardigen van de twee afdelingen (douane en afdeling wetgeving van het Directoraat) die rechtstreeks te maken hebben met het Grondstoffenbesluit.

*Vraag mevr. Warsosemito*

Is het mogelijk om binnen de bestaande regeling de procedure te versnellen? Eventueel aan de hand van lijsten, waarbij de vrijstelling direct wordt verleend en de controle achteraf plaatsvindt. Is het daarnaast mogelijk om het aantal mensen werkzaam bij de douane te verhogen?



*Antwoord dhr. May*

Eerst zal nagegaan dienen te worden hoe de procedure nu loopt om te kijken of het werkbaar is om de procedure eventueel te wijzigen. Wat betreft de bemensing geldt dat er nu een proces gaande is om extra mensen aan te trekken.

*Antwoord dhr. Rijger*

Het Grondstoffenbesluit spreekt zelf ook over een schorsing en controle achteraf. De douane heeft een procedure gecreëerd waarbij er vooraf vrijstelling aangevraagd dient te worden. Strikt genomen is dit dus niet volgens het Besluit. Het gevolg hiervan is het verlies van tempo. Beter zou zijn dat de mensen die vinden dat zij fabrikant zijn zich aanmelden, zodat vooraf bepaald kan worden of dit inderdaad het geval is. Indien dit bekend is, alsmede een beschrijving van het productieproces en een niet-limitatieve lijst zal een procedure kunnen worden ingezet zoals deze in het Grondstoffenbesluit is beschreven. Hierna, kan er nacontrole worden verricht en kunnen de maandrapportages die nu al worden ingediend effectiever fungeren als controlemiddel. Mijns inziens is het dus inderdaad mogelijk om de procedure binnen de bestaande wetgeving te versnellen.

*Opmerking dhr. Doekhie*

Hetgeen dhr. Rijger voorstelde gebeurt deels al. Wanneer een ondernemer een vrijstelling aanvraagt gebaseerd op het Grondstoffenbesluit wordt een dergelijke ondernemer al aangemerkt als fabrikant. De reden dat de procedure momenteel lang duurt, is dat de douane producten die al op de lijst staan ter discussie stelt.

## Sessie 4: Plenaire discussie, conclusies en aanbevelingen

*Vraag dhr. Bilkerdijk*

De 450 besluiten waar dhr. Hildenberg eerder naar verwees, worden middels andere regelgeving dan het Grondstoffenbesluit gestimuleerd met faciliteiten. Het gaat hier vandaag om de 210 bedrijven die gebruik maken van het Grondstoffenbesluit.

*Antwoord dhr. May*

De minister van Financiën wilde aangeven hoeveel bedrijven de overheid in totaal subsidieert. Het aantal mensen dat gebruik maakt van het Grondstoffenbesluit is inderdaad 210.

*Antwoord dhr. Rijger*

Voordat er een zinvolle discussie gevoerd kan worden met beleidsmakers, zal eerst de effectiviteit van het Grondstoffenbesluit beoordeeld dienen te worden. De kosten-batenanalyse is in deze erg belangrijk.

*Vraag medewerker van Indeco NV*

Wat is de inbreng van de mijnbouwsector in het geheel?

*Antwoord dhr. May*

Het genoemde bedrag van SRD 1,2 mld. is het totaal aan 'subsidie' dat is verstrekt.

*Vraag dhr. Brul van Fernandes Bottling*

Zijn er plannen om het Grondstoffenbesluit te schrappen en zo ja, komt hier iets anders voor in de plaats?

*Antwoord dhr. May*

Voor zover mij bekend zijn er geen plannen om het Grondstoffenbesluit te schrappen binnen nu en twee jaar. Wij willen juist maatregelen treffen om de procedures in de uitvoering beter te laten verlopen. Wij willen ook graag zien wat het resultaat is van het Grondstoffenbesluit.

*Vraag dhr. Tomidjojo van Deep Sea Atlantic*

Wordt er nog aan gewerkt om voor bepaalde machines die worden geïmporteerd vrijstellingen te krijgen?

*Antwoord dhr. May*

Zoals eerder is aangegeven door de Minister van Financiën is er momenteel geen mogelijkheid om bedrijfsmiddelen te importeren met vrijstelling van invoerrechten behalve voor bedrijven werkzaam in de mijnbouwsector. Wellicht dat de volgende regering naar dit aspect kan kijken. Ik zelf ben van mening dat dit wel dient te gebeuren.

*Antwoord dhr. Rijger*

De faciliteit van vrijstelling voor machines was terecht aan een termijn verbonden. Dit omdat geëvalueerd dient te worden of de faciliteit zinvol is. Echter, de termijn is als absoluut ervaren zonder te evalueren of de faciliteit zinvol is. Gevolg is nu dat er sprake is van discriminatie in de praktijk, omdat er voor de mijnsector wel wetgeving is die ziet op het verstrekken van vrijstellingen voor equipment.

*Opmerking dhr. Coffeng*

Persoonlijk vind ik de oneerlijke concurrentie positie ten opzichte van andere CARICOMfabrikanten veel ernstiger. Dit zijn namelijk de directe concurrenten van de Surinaamse fabrikanten en zij hebben wel recht op vrijstellingen bij invoer van equipment.

*Vraag medewerker van VHS*

Wanneer kunnen in de praktijk veranderingen worden verwacht betreffende verbeteringen in de procedures?



*Antwoord dhr. Van Hamme*

De voorgestelde procedure van controle achteraf zal zeker serieus overwogen dienen te worden. Wereldwijd is het ook de trend om de procedure op deze manier versnellen, tenminste voor de grondstoffen. Surinaamse fabrikanten zijn al erkend als fabrikant door het verkrijgen van de vrijstelling op basis van het Grondstoffenbesluit. Een kanttekening: in het Engels sprekende gedeelte doelt men

met 'raw materials' op 'ruw materiaal'. In het Grondstoffenbesluit is meer opgenomen dan uitsluitend het ruw materiaal.

*Mevr. Chin Kon Sung-Behari*

Binnen de CARICOM hebben een aantal Commonwealth landen ook preferenties waar Suriname van is uitgesloten. Hoe wordt hiermee omgegaan binnen het Surinaams Grondstoffenbeleid? Sommige CARICOMlidlanden kunnen bijvoorbeeld tegen voordelige tarieven rum exporteren naar Canada, maar Suriname niet. In de meeste CARICOMlanden zijn veel productiebedrijven dochterondernemingen van multinationals. Is er hier ook rekening mee gehouden?

*Antwoord dhr. Doekhie*

Betreffende het Commonwealth issue geldt dat de Treaty of Chaguaramas alle verdragen overstijgt.

*Antwoord mevr. Graanoogst*

De overeenkomst waar mevr. Chin Kon Sung op doelt, is de CARICOM–Canada overeenkomst. Op dit moment is Suriname bezig om na te gaan in hoeverre het mogelijk is dat Suriname deze overeenkomst ondertekent. Dan zullen de privileges opgenomen in de overeenkomst ook voor Suriname gelden. Het concurrentieverschil komt dan ook voor Suriname weg te vallen. Het Ministerie van Handel en Industrie is bezig na te gaan of Canada een interessante markt is voor Suriname en omgekeerd.

*Vraag dhr. Dilweg*

Waar ziet de door de minister genoemde SRD 1,2 mld. op?

*Antwoord dhr. Doekhie*

Aan de minister is gevraagd om de cijfers beschikbaar te stellen om duidelijkheid hierover te verkrijgen.

*Vraag dhr. Refos*

Suriname heeft momenteel een consul in Canada. Dit speelt buiten de Commonwealth. De consul is aangesteld om mogelijkheden te scheppen om het rechtstreeks zakendoen met Canada te vergemakkelijken. Wellicht kan wat gepresenteerd is door dhr. Doekhie overlegd worden aan het Ministerie van Financiën. Van de minister van Financiën heb ik namelijk begrepen dat het wel degelijk de bedoeling is om het Grondstoffenbesluit te stoppen. Gekeken zou worden naar wat er binnen de CARICOM mogelijk is.

# Sessie 5: Afsluiting

## 5.1 Dhr. Drs. Ad Coffeng – Samenvatting

Dhr. Coffeng geeft puntsgewijs een samenvatting van de meest belangrijke besproken punten:

- Zowel de private sector als het Ministerie van Financiën hebben hun presentaties onderbouwd met cijfers. Het is belangrijk dat ze met elkaar afstemmen om de juistheid van de cijfers vast te stellen zodat deze vervolgens geëvalueerd kunnen worden.
- Vanuit de belastingen is aangegeven dat het bijstellen van de wet nodig is. Terecht is de nadruk gelegd op het belang van uniformiteit bij de beoordeling of een ondernemer in aanmerking komt voor een vrijstelling.
- De private sector is van mening dat het weliswaar noodzakelijk is een controle uit te blijven oefenen op de rechtvaardigheid betreffende het verstrekken van de vrijstellingen per ondernemer, maar voorgesteld is om deze controle achteraf uit te oefenen en niet wanneer de spullen op de haven liggen.
- Dhr. Doekhie heeft aangekaart dat in praktisch alle landen in de regio vrijstellingen worden verstrekt voor goederen gebruikt in de productiesector naast grondstoffen, waaronder ook machines, terwijl deze vrijstellingen niet worden verstrekt in Suriname.
- De private sector heeft aandacht gevraagd voor de ongelijkheid tussen bedrijven die zelf grondstoffen importeren en de bedrijven die niet zelf importeren.
- Dhr. Rijger heeft aangegeven dat het Grondstoffenbesluit en alle andere incentives verstrekt door de overheid bezien dienen te worden in een veel breder kader. Het accent dient gelegd te worden op de verbetering van het investeringsklimaat in het algemeen.
- Er is aandacht gevraagd voor de mogelijkheden van het versnellen van de procedures bij de douane binnen de bestaande wet.
- Aangegeven is dat Suriname gebruik dient te maken van ervaringsregels van de regio en eventueel bestaande procedures uit het buitenland kan kopiëren.
- Er dienen spijkers met koppen te worden geslagen. Het Suriname Business Forum neemt in deze de rol van trekker op zich door het vormen van een public-private werkgroep tussen met name de Belastingdienst en de private sector. Om snel tot verbetering te komen, is het raadzaam om te kijken hoe de procedures binnen het bestaande wettelijk kader kunnen worden vereenvoudigd. Dit kan geschieden vooruitlopend op het veranderen van de huidige wet, wat een langdurig traject is.

De aanwezigen worden verzocht om het enquêteformulier in te vullen. Dhr. Coffeng bedankt de aanwezigen voor hun positieve bijdrage en hun aandacht.





## 5.2 Dhr. Ir Ernie Isselt –Dankwoord/Sluiting

Er zijn een aantal werkgroepen van het SBF ingesteld. Er is al een werkgroep die specifiek bezig is met het verbeteren van het ondernemersklimaat. Tevens is er een werkgroep ingesteld ter verbetering van de dialoog tussen de private en publieke sector. De input van vandaag zal zeker nuttig zijn voor deze werkgroepen. In het seminar is duidelijk gesteld dat het belangrijk is dat er data nodig is om te analyseren en te evalueren. Het SBC zal met de medewerking van het Ministerie van Financiën veel werk kunnen verzetten op dit gebied. Wellicht kan de verkregen data gepubliceerd worden, zodat het transparant is wat de feiten zijn.

De aanwezigen worden bedankt voor hun bijdrage en het seminar wordt afgesloten.

# BIJLAGE

## Bijlage 1: Agenda

## Bijlage 2: Presentatie:

- 2.1: Dhr. Ing. Rahid Doekhie, Voorzitter van de Associatie van Surinaamse Fabrikanten
- 2.2 Dhr. August van Hamme, Inspecteur der Invoerrechten en Accijnzen: “Het Grondstoffenbesluit in de praktijk”
- 2.3 Dhr. Mr. Roy May, Directeur der Belastingen:  
“Beleidsinzichten met betrekking tot het Grondstoffenbesluit”
- 2.4 Dhr. Mr. Roy Rijger, Fiscaal-juridisch consultant  
“Het belang van fiscale faciliteiten ter stimulering van investeringen en ondernemerschap”

## Bijlage 3: Tekst Grondstoffenbesluit

# Bijlage 1: Agenda

## Sessie 1: Openingsessie

08:30 - 09:00 uur: Registratie

09:00 - 09:05 uur: Dhr. Ir. Ernie P. Isselt - Directeur Suriname Business Development Center:  
Introductie

09:05 - 09:15 uur: Dhr. Ing. Orlando dos Ramos - Voorzitter Suriname Business Forum: Welkom

09:15 - 09:25 uur: Dhr. Drs. Humphrey Hildenberg - Minister van Financiën: Openings toespraak

09:25 - 09:30 uur: Mevr. Esmeralda Hernandez-Aragones,  
Chargée d' Affaires European Union Delegation

## Sessie 2: Het Grondstoffenbesluit vanuit de praktijk bekeken

09:30 - 09:55 uur: Dhr. Ing. Rahid Doekhie, Voorzitter van de Associatie van Surinaamse Fabrikanten -  
"Het Grondstoffenbesluit in werking; Suriname en onze regio"

09:55 - 10:20 uur: Dhr. August van Hamme, Inspecteur der Invoerrechten en Accijnzen -  
"Het Grondstoffenbesluit in de praktijk"

10:20 - 10:45 uur: Vragen

10:45 - 11:00 uur: Koffiepauze

## Sessie 3: Het Grondstoffenbesluit als beleidsinstrument

11:00 - 11:25 uur: Dhr. Mr. Roy May, Directeur der Belastingen -  
"Beleidsinzichten met betrekking tot het Grondstoffenbesluit"

11:25 - 11:50 uur: Dhr. Mr. Roy Rijger, Fiscaal-juridisch consultant -  
"Het belang van fiscale faciliteiten ter stimulering van investeringen  
en ondernemerschap"

11:50 - 12:10 uur: Vragen

## Sessie 4: Plenaire discussie, conclusies en aanbevelingen

12:10 - 13:00 uur: Plenaire discussie/conclusies en aanbevelingen

## Sessie 5: Afsluiting

13:00 - 13:10 uur: Dhr. Drs. Ad Coffeng: Samenvatting

13:10 - 13:15 uur: Dhr. Ir. Ernie Isselt - Directeur Suriname Business Development Center:  
Dankwoord/Sluiting

13:15 - 14:00 uur: Snacks & drinks

## **Bijlage 2: Presentaties**

- 2.1: Dhr. Ing. Rahid Doekhie, Voorzitter van de Associatie van Surinaamse Fabrikanten**
  
- 2.2 Dhr. August van Hamme, Inspecteur der Invoerrechten en Accijnzen: “Het Grondstoffenbesluit in de praktijk”**
  
- 2.3 Dhr. Mr. Roy May, Directeur der Belastingen:  
“Beleidsinzichten met betrekking tot het Grondstoffenbesluit”**
  
- 2.4 Dhr. Mr. Roy Rijger, Fiscaal-juridisch consultant  
“Het belang van fiscale faciliteiten ter stimulering van investeringen en ondernemerschap”**

## Bijlage 2.1

**Presentatie:**

**“Het Grondstoffenbesluit in werking;  
Suriname en onze regio”**

**Dhr. Ing. Rahid Doekhie,**

**Voorzitter van de Associatie van Surinaamse Fabrikanten**



*“Het Grondstoffenbesluit: Uitdagingen en Mogelijkheden”*

## *“Het Grondstoffen besluit in werking; Suriname en onze regio”*

*ing. Rahid V. Doekhie*

*Voorzitter v/h bestuur v/d Associatie van Surinaamse Fabrikanten*



De visie van de ASFA voor de ontwikkeling van de productiesector in Suriname is:

***“Suriname tot het meest toonaangevende productie - en export land maken in de Caribische regio.”***



### ***Wat is het Grondstoffen besluit?***

Staatsbesluit van 29 mei 1997 ter uitvoering van artikel 47 lid 1 van de Wet Tarief van Invoer rechten 1996 (S.B. 1995 no. 111) (Grondstoffenbesluit 1997)

#### **Artikel 1**

1. Gehele vrijstelling van invoerrecht wordt verleend voor grond- en hulpstoffen, halffabrikaten en verpakkingsmiddelen die worden ingevoerd ten behoeve van productiebedrijven in de sectoren nijverheid, landbouw, tuinbouw, sierteelt, veeteelt, visserij, voedingsmiddelen-, frisdranken- en vruchtensappenindustrie.



## ***Wat is het Grondstoffen besluit?***

*vervolg...*

### **Artikel 1 lid2.**

In dit Staatsbesluit wordt onder grond- en hulpstoffen verstaan:

goederen die ten behoeve van een productieproces in ons land duurzaam worden aangewend of zodanig daarin worden verwerkt of bewerkt dat deze een vormverandering ondergaan, waarbij in het geval van slechts bewerking er na het bewerkingsproces sprake is van een duidelijke, merkbare toegevoegde waarde.



## ***Grondstoffen Seminar 2002***

### **6 Knelpunten**

***En***

### ***Aanbevelingen***

***(slecht na-traject)***





## Grondstoffen Seminar 2002

1. (KP) Confidentialiteit Probleem 😊
2. (KP) Geen Vrijstelling op duurzame Productie middelen bij uitbreiding / vervanging. ❌
3. (KP) Ontbreken van een Beroepeninstantie/Adviesraad ❌
- 4a. (KP) Ongelijkheid tussen zelfimporterende producenten en niet zelf importerende producenten. ❌
- 4b. (KP) Geen mogelijkheid tot verkoop voor Grondstoffen die niet meer gebruikt worden in de productie. 😊



## Grondstoffen Seminar 2002

vervolg...

- 5a. (KP) Complexe, tijdrovende en ingewikkelde inklarings en afhandelings procedures 😊❌
- 5b. (KP) Huidige maandelijkse rapportage plicht te zwaar. 😊😊
6. (KP) Mogelijkheid tot interpretatie verschillen vanwege algemeenheid van de omschrijvingen. 😊❌



## *Beginsel*

In beginsel willen wij:

*“ Een level playing field”*



## *Suriname en onze regio - Barbados*

*Incentives for Manufacturers*

10 industrial parks with subsidized rent ❌

Manufacturers specifically are assisted via the Export Grant Credit Scheme from the Central Bank of Barbados: covers pre-shipment financial requirements and post shipment credit risks) ❌

Exemption from import duties on parts, **raw materials** and production machinery 😊❌

Expedited customs clearance procedures. ❌



## Suriname en onze regio - Trinidad & Tobago

*Incentives for Manufacturers*

Exemption from customs duties on the construction of an approved project ❌

Exemption from import duties on **raw materials**, machinery and equipment 😊 ❌

Export credit insurance ❌

Preferable Import and Export Procedures ❌

Under the Business Development Company Ltd (BDC), Businesses can access a maximum grant of \$100,000 annually ❌

After term for suspension request has passed a temporary exemption is granted ❌



## Suriname en onze regio - Jamaica

*Incentives for Manufacturers*

Export Industry Encouragement Act which was designed to encourage export manufacturing to non CARICOM markets: Exemption from income tax for ten years and import duties on raw material and machinery. Granting of import tax rebate according to percentage of export profits to total profits. ❌

Exemption from import duties on **raw materials**, machinery and equipment (incl. IT equipment) ❌ 😊

The Development Bank of Jamaica allocates J\$350 million ( SRD 10 miljoen) annually through the Jamaica National Small Business Loans Ltd to provide additional funds for lending to manufacturers ❌

Expedited customs clearance procedures ❌



## “Het Grondstoffenbesluit: de rechtvaardiging”

7 (zeven)fabrikanten = +/- 5% van het totaal

In USD	Met GB	Zonder GB
Deviezenopbrengsten	9,904,176	4,952,088
Deviezenbesparing	44,486,988	44,486,988
Totaal valuta-effect	54,391,164	49,439,076
Staatsinkomsten (belastingen)	22,196,705	21,970,277
Arbeitsplaatsen	1,327	1,191



“Het Grondstoffenbesluit: Uitdagingen en Mogelijkheden”

“Zonder fiscale faciliteiten  
investeren ZELFS de  
Multi-Nationals  
niet !”



*“Het Grondstoffenbesluit: Uitdagingen en Mogelijkheden”*

*“De stimulering van de  
Productie sector begint bij de  
WIL om dit te doen”*



*“Het Grondstoffenbesluit: Uitdagingen en Mogelijkheden”*

**Data van:**

**ASFA bestuursleden  
De Grondstoffen commissie v/d ASFA**



*“Het Grondstoffenbesluit: Uitdagingen en Mogelijkheden”*

## ***Bedankt voor uw aandacht***

*namens het bestuur van de Associatie van Surinaamse Fabrikanten*

*ing. Rahid V. Doekhie*

*Voorzitter v/h bestuur v/d Associatie van Surinaamse Fabrikanten*



## Bijlage 2.2

**Presentatie:**

**“Het Grondstoffenbesluit in de praktijk”**

**Dhr. August van Hamme,**

**Inspecteur der Invoerrechten en Accijnzen**

# HET GRONDSTOFFENBE- SLUIT IN DE PRAKTIJK

A. VAN HAMME

## DEFINITIES

- GRONDSTOF
- HULPSTOF
- HALFFABRIKATEN



# DEFINITIE GRONDSTOF

- PRODUCTIEPROCES
- DUURZAAM WORDEN AANGEWEND
- VERWERKING OF BEWERKING
- VORMVERANDERING
- BIJ BEWERKING EEN DUIDELIJKE TOEGEVOEGDE WAARDE

# VERWERKING

- DUURZAAM AANGEWEND
- ONDERGAAN VORMVERANDERING
- GAAT IN ZIJN GEHEEL OP IN HET EINDPRODUCT

## BEWERKING

- DUURZAAM AANGEWEND
- ONDERGAAN VORMVERANDERING
- DUIDELIJKE TOEGEVOEGDE WAARDE AAN HET EINDPRODUCT
- ZICHTBAAR IN HET EINDPRODUCT

## HALFFABRIKATEN

- GEEN VORMVERANDERING
- VORMT EEN ONDERDEEL VAN HET VERVAARDIGD GOED
- VERLIEZEN HUN OORSPRONKELIJKE STAAT
- VERLIEZEN HUN ZELFSTANDIG KARAKTER

# PRODUCTIEBEDRIJVEN

- NIJVERHEID
- LANDBOUW
- TUINBOUW
- SIERTEELT
- VEETEELT
- VISSERIJ
- FRISDRANKEN
- VRUCHTENSAPPEN

# VOORWAARDEN

- DAADWERKELIJKE PRODUCTIEPROCES
- GOEDEREN AANWENDEN PRODUCTIE
- GEEN EENVOUDIGE ASSEMBLAGE
- GEEN HERVERPAKKING
- NIET IN STRIJD MET VERDRAGEN
- PRODUCTIEBEDRIJF IN SURINAME
- REGISTRATIE IDB

## HALFFABRIKATEN

- ONDERGAAN GEEN VORMVERANDERING
- ONDERDEEL VAN HET VERVAARDIGD GOED
- VERLIEZEN HUN OORSPRONKELIJKE STAAT EN HUN ZELFSTANDIG KARAKTER

## AUTHORITEIT

- VRIJSTELLING WORDT VERLEEND DOOR OF NAMENS DE INSPECTEUR DER INVOERRECHTEN EN AACIJNZEN
- CHEF VRIJSTELLINGEN
- BIJ WIJZE VAN SCHORSING

## SCHRIFTELIJKE AANVRAAG

- KKF-UITREKSEL
- BELASTINGVERKLARING
- GRONDSTOFFEN LIJST MET GOEDERENCODE
- BEDRIJFSVERGUNNING

## VERDERE PROCEDURE

- BEDRIJFSONDERZOEK TENEINDE NA TE GAAN ALS DE AANVRAGER VOLDOET AAN DE CRITERIA
- BIJ GOEDKEURING VERSTREKT DE INSPECTEUR DE BESCHIKKING VOOR DRIE JAREN

## VERPLICHTINGEN

- MAANDELIJKSE RAPPORTAGE
- GEEN VERVREEMDING

## KNELPUNTEN DOUANE

- GRILLIGE DEFINITIES
- VRIJSTELLINGGENIETENDEN ONDER VORIGE REGELGEVING TEN ONRECHTE GEFACILITEERD
- HULPGOEDEREN GENIETEN OOK VRIJSTELLING
- GOEDEREN DIE GEEN DEEL UITMAKEN VAN PRODUCTIEPROCES

# AANBEVELINGEN

- BEGRIPPEN DUIDELIJKER STELLEN
- ALLE SECTOREN MEENEMEN
- EVALUATIE DOUANE PROCESSEN
- PRODUCTIEPROCESSEN OMSCHRIJVEN VOLGENS OORSPRONGSREGELS BIJ HANDELSVERDRAGEN (EPA, CARICOM)

DANK U WEL





## Bijlage 2.3

**Presentatie:**

**“Beleidsinzichten met betrekking tot  
het Grondstoffenbesluit”**

**Dhr. Mr. Roy May,**

**Directeur der Belastingen**

# SEMINAR “HET GRONDSTOFFENBESLUIT UITDAGINGEN EN MOGELIJKHEDEN”

- BELEIDSINZICHTEN MET BETREKKING TOT HET GRONDSTOFFENBESLUIT
  
- Inleider Mr. R.R. May

## Het Grondstoffenbesluit 1961

- Art. 17 lid 1 van de Tarief Machtigingsverordening 1956
- de Minister van Financiën bevoegdheid om vrijstelling van invoerrechten te verlenen voor de invoer van grond-en hulpstoffen t.b.v. bedrijven van Nijverheid.
- Limitatieve opsomming van vrij te stellen goederen
- **Kritiek bedrijfsleven**
- werd ervaren als een belemmering voor de ontwikkeling van de industrie.

## AANPASSINGEN GRONDSTOFFENBESLUIT 1961

- 1966 bij Landsbesluit van 20 december 1966 (GB 1966 no. 139);
- 1972 bij Landsbesluit van 23 mei 1972 (GB 1972 no. 90);
- 1980 bij Staatsbesluit van 31 oktober 1980 (SB 1980 no. 117);
- 1981 bij Staatsbesluit van 25 april 1981 (SB 1981 no. 50);
- 1981 bij Staatsbesluit van 11 september 1981 (SB 1981 no. 143);
- 1997 bij Staatsbesluit van 29 mei 1997 (SB 1997 no. 48)

## WELKE GOEDEREN WERDEN O.M. VRIJGESTELD

In het Grondstoffenbesluit 1961 werden o.a. vrijgesteld:

- papier voor boeken en schoolschriften;
- grondstoffen voor veevoer;
- zout bestemd voor kruiden en leer;
- ontsmettingsmiddelen en grondstoffen en halffabricaten bestemd voor de vervaardiging van huishoudelijke artikelen van aluminium .

## GRONDSTOFFENBESLUIT 1997

- Suriname's toetreding tot Caricom
- Invoering Wet Tarief van Invoerrechten 1996
- Algehele herziening van de tarievenstructuur
  
- Belangrijk artikel in WTI 1996
- Artikel 47 lid 1 *“Indien zulks naar het oordeel van de minister van Financiën in het economisch belang van Suriname nodig is, kan bij Staatsbesluit gehele of gedeeltelijke voorwaardelijke vrijstelling van invoerrechten worden verleend voor grond – en hulpstoffen en verpakkingsmiddelen t.b.v. bedrijven van nijverheid, landbouw, bosbouw, veeteelt, visserij, mijnbouw, voedingsmiddelen en genotsmiddelen industrie”*

## Artikel 1 lid 1 van het Grondstoffenbesluit

- Algehele vrijstelling van invoerrechten wordt verleend voor grond – en hulpstoffen, halffabricaten en verpakkingsmiddelen die worden ingevoerd ten behoeve van productiebedrijven in de sectoren nijverheid, landbouw, tuinbouw, sierteelt, visserij, voedingsmiddelen, frisdranken en vruchtensappenindustrie.
- Geen limitatieve opsomming.

## Definities

- Wat verstaat men onder grondstof?
- Wat verstaat men onder hulpstof?
- Wat is wel en wat is geen halffabrikaat?
- Wat valt onder het begrip verpakkingsmiddel?

## Enkele knelpunten

- het begrip verpakkingsmiddel wordt in de nota van toelichting van het Grondstoffenbesluit 1997 niet gedefinieerd.
- de toelichting op het besluit geeft aan dat de geïmporteerde goederen moeten worden ingezet in het productieproces en dat van productieproces slechts sprake is als er fabrieksmatig geproduceerd wordt. Conclusie:Ondernemers die handmatig bezig zijn, niet worden gefaciliteerd.
- In de praktijk blijkt verder dat er enkele goederen vrijgesteld worden op grond van het Grondstoffenbesluit, waarbij het de vraag is of deze goederen voor faciliering in aanmerking komen.

## Enkele kanttekeningen bij de introductie van het Grondstoffenbesluit 1997

- De bedoeling was om een minimale heffing van 5% toe te passen;
- De concurrentiepositie van de Surinaamse ondernemer ten opzichte van die van de andere Caricomlanden.
- Handhaving limitatieve opsomming van goederen die in aanmerking zouden komen voor vrijstelling of niet?

## Enkele kritische kanttekeningen van de Staatsraad

### Enkele kritische kanttekeningen:


- Het Grondstoffenbesluit moet een integrerend onderdeel uitmaken van het totale industriebeleid.
- Faciliteiten verleend op basis van het Grondstoffenbesluit, moeten duidelijk herkenbaar zijn in de consumentenprijs.
- Het mag nooit zo zijn dat het Grondstoffenbesluit oneigenlijk gebruik van faciliteiten mogelijk maakt. Daarom moeten de vrijstellingsfaciliteiten gekoppeld worden aan een strenge controle.
- Het Grondstoffenbesluit zodanig moet zijn dat deze bedrijfscontinuïteit garandeert en garantie biedt voor behoud van de werkgelegenheid.

- Het wenselijker is om in het Grondstoffenbesluit een begripsomschrijving voor grond – en hulpstoffen te hanteren in plaats van een limitatieve opsomming van producten.
- Het Grondstoffenbesluit moet zijn afgestemd op de Investeringswet en deze twee regelingen synchroon in werking moeten treden.
- In het Grondstoffenbesluit op te nemen dat ook duurzame productiemiddelen zoals machines en voertuigen vrijgesteld worden met uitzondering van personenauto's en pick-ups tot een laadvermogen van twee ton.



## Conclusies en aanbevelingen

- Het Grondstoffenbesluit heeft naar mijn mening redelijk goed gewerkt in de afgelopen jaren, doch moet op bepaalde punten nog worden bijgesteld en zullen er bij de uitvoering goede afspraken moeten worden gemaakt.
- Hierbij moet gedacht worden aan een grote mate van uniformiteit bij het verlenen van de vrijstelling. Het mag niet zo zijn dat ambtenaren die met de uitvoering van het Grondstoffenbesluit belast zijn, verschillende interpretaties geven aan de kernbegrippen grondstof, hulpstof, halffabrikaat en verpakkingsmiddel.

- 
- Ook moet de controle van vrijgestelde goederen verhoogd worden ter voorkoming van oneigenlijk gebruik van deze goederen. Verder moet de nota van toelichting zodanig worden herschreven dat interpretatieverschillen van begrippen worden voorkomen en/of geminimaliseerd. Tenslotte moet de Raad van Beroep voor de indirecte belastingen gereactiveerd worden teneinde de ondernemer een stukje rechtsbescherming te kunnen bieden. Met betrekking tot het laatste zij vermeld dat de laatste formaliteiten nog vervuld moeten worden om deze Raad in te kunnen stellen.

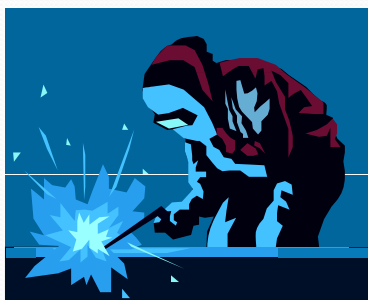


## Enkele cijfers van vrijstelling die gegeven zijn op grond van het grondstoffenbesluit:

- Vrijgestelde rechten in 2007 ± 63 miljoen SRD
- in 2008 ± 80 miljoen SRD
- in 2009 ± 72 miljoen SRD
- Aantal importeurs: in 2007 → 221
- in 2008 → 238
- in 2009 → 248

## Enkele sectoren die vrijstelling hebben gekregen

- Kunststofindustrie in 2007 → 12 miljoen SRD
- Kunststofindustrie in 2008 → 14 miljoen SRD
- Kunststofindustrie in 2009 → 13 miljoen SRD
- IJzer + Staalindustrie in 2007 → 8 miljoen
- IJzer + Staalindustrie in 2008 → 11 miljoen
- IJzer + Staalindustrie in 2009 → 7 miljoen



THANK YOU

## Bijlage 2.4

**Presentatie:**

**“Het belang van fiscale faciliteiten  
ter stimulering van investeringen en  
ondernemerschap”**

**Dhr. Mr. Roy Rijger,**

**Fiscaal-juridisch consultant**

# Het Belang van Fiscale Faciliteiten ter Stimulering van Investerings en Ondernemerschap

Roy Rijger  
15 maart 2010

## Inhoud

- Fiscale faciliteiten, in het algemeen
- Het Grondstoffenbesluit, in het bijzonder

## Fiscale faciliteiten, in het algemeen

### Hoofdfuncties van belastingen

Belastingheffing heeft drie duidelijke hoofdfuncties, te weten:

- **De traditionele:**
  - Het dekken van niet op andere wijze te financieren overheidsuitgaven.
- **De herverdelende:**
  - Een middel om wijziging in de inkomens- en vermogensverdeling te weeg te brengen.
- **De regulerende:**
  - Het bereiken van een conjunctureel en structureel evenwichtige economische ontwikkeling.

## Fiscale faciliteiten, in het algemeen

### Factoren bepalend voor bedrijfsinvesteringen

De bepalende factoren voor het al dan niet tot stand komen van bedrijfsinvesteringen zijn in de regel:

- De verwachte afzetgroei.
- De bezetting van de productiecapaciteit.
- Rendementsverwachtingen.
- Financieringsmogelijkheden.

### Betekenis van fiscale faciliteiten

Fiscale faciliteiten ontleen hun betekenis uitsluitend aan:

- Rendementsverwachtingen.
- Financieringsmogelijkheden.

## Fiscale faciliteiten, in het algemeen

### Enkele voorbeelden:

- Vrijstelling van invoerrechten.
- Vrije afschrijving.
- Investeringsaftrek.
- Scholingsaftrek.

## Fiscale faciliteiten, in het algemeen

### Omgevingsfactoren [het klimaat] bepalend voor bedrijfsinvesteringen

#### Niet-fiscale Factoren:

De volgende niet-fiscale factoren zijn ondermeer van betekenis voor de totstandkoming van bedrijfsinvesteringen:

- Marktomvang.
- Toegang tot/beschikbaarheid van grondstoffen [bijvoorbeeld natuurlijke hulpbronnen, energievoorziening].
- Beschikbaarheid en kosten van getraind personeel.
- Toegang tot/beschikbaarheid van [voldoende] infrastructuur.
- Beschikbaarheid van grond.
- Het gemak van het kunnen opstarten en 'runnen' van een bedrijf.
- Transportkosten.
- Toegang tot buitenlandse markten [hoge consumentenbehoefte met relatief lage exportkosten].
- Politieke stabiliteit.
- Macro-economische stabiliteit.
- Financieringskosten.

## Fiscale faciliteiten, in het algemeen

### Omgevingsfactoren [het klimaat] bepalend voor bedrijfsinvesteringen [vervolg]

#### Fiscale factoren:

De volgende fiscale factoren spelen een rol bij de totstandkoming van bedrijfsinvesteringen:

- Transparantie, eenvoud, stabiliteit en zekerheid bij de toepassing van de belastingwet.
- Belastingtarieven.
- Belastingfaciliteiten.

## Fiscale faciliteiten, in het algemeen

### Investeringsklimaat en effectiviteit van fiscale faciliteiten

Het blijkt dat fiscale faciliteiten niet compenseren voor ongunstige condities van een investeringsklimaat zoals in geval van:

- Een gebrekkige infrastructuur.
- Macro economische instabiliteit.
- Een zwakke overheid.
- Onvoldoende ontwikkelde markten.

#### Conclusie:

- Een lage belastingdruk compenseert dus niet voor een onaantrekkelijk investeringsklimaat.
- Onder dergelijke omstandigheden is het rendement van investeringen ter verbetering van het investeringsklimaat [in publieke goederen en diensten] hoger dan die van fiscale faciliteiten.

## Fiscale faciliteiten, in het algemeen

### Keuze voor fiscale faciliteiten

Vaak wordt eerder voor fiscale faciliteiten gekozen dan voor verbetering van andere relevante onderdelen van de investeringsomgeving doordat:

- Fiscale faciliteiten veel makkelijker te verstrekken zijn dan om bijvoorbeeld een beperkte infrastructuur of onvoldoende beschikbaarheid van getraind personeel op te heffen.
- Fiscale faciliteiten leiden niet tot het feitelijk verstrekken van gelden aan investeerders.
- Fiscale faciliteiten zijn politiek gezien makkelijker te verstrekken dan gelden.
- Het bedrijfsleven vraagt erom.
- De overheid laat zien dat het pro investeren is.

## Fiscale faciliteiten, in het algemeen

### Raamwerk voor analyse van fiscale faciliteiten

Bij de introductie van fiscale faciliteiten dienen de mogelijke kosten en potentiële voordelen tegen elkaar te worden afgewogen. Factoren die hierbij dienen te worden overwogen zijn:

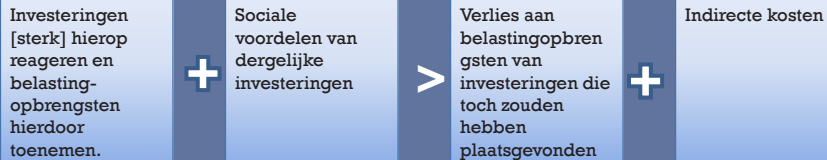
- Hogere belastingopbrengsten van [mogelijk] verhoogde investeringen.
- Sociale voordelen [arbeidsplaatsen, positieve externe effecten] van verhoogde investeringen.
- Verlies aan belastingopbrengsten van investeringen die toch zouden hebben plaatsgevonden.
- Indirecte kosten zoals administratieve en 'weglek' kosten.



## Fiscale faciliteiten, in het algemeen

### Raamwerk voor analyse van fiscale faciliteiten [vervolg]

Een fiscale faciliteit is dus voordelig indien:



## Fiscale faciliteiten, in het algemeen

### Raamwerk als bruikbaar beleidsinstrument

De factoren van het raamwerk zijn moeilijk te kwantificeren. Serieuze pogingen daartoe bieden echter wel een bruikbaar beleidsinstrument voor ondermeer:

- Een algemeen raamwerk voor fiscale faciliteiten.
- Gerichte fiscale faciliteiten voor sleutelinvesteringen:
  - Technologie [R&D], infrastructurele werken, milieu-vriendelijke technologie.
  - Investerings met [sterke] multiplier-effecten.
  - Produktiegerichte investeringen.
  - Exportgerichte investeringen [free zones].
  - Mobiele investeringen [call centers, financial services]
  - Minerale sector.

## Fiscale faciliteiten, in het algemeen

### Ontwerpen van fiscale faciliteiten

Bij het ontwerpen van fiscale faciliteiten dienen bij voorkeur de volgende uitgangspunten te worden gehanteerd:

- De investeringen die voor stimulering in aanmerking komen dienen vooraf duidelijk te worden bepaald.
- De fiscale faciliteiten dienen na invoering periodiek op hun effectiviteit te worden geëvalueerd op basis van kosten-baten analyses.
- De specifieke doelen van een verleende fiscale faciliteit dienen voor een correcte evaluatie duidelijk te worden vermeld bij de verstrekking.
- De fiscale faciliteiten dienen termijngebonden te zijn, waardoor de mogelijkheid bestaat om te kunnen bepalen of de faciliteiten al dan niet dienen te worden verlengd.
- De compositie van fiscale faciliteiten dient simpel te zijn.

## Fiscale faciliteiten, in het algemeen

### Enkele uitvoeringsaspecten van fiscale faciliteiten

- Procedure dient transparant te zijn.
- Speciale aandacht [audit] van de belastingadministratie voor ondernemingen met fiscale faciliteiten.
- Het publiceren van lijst van verstrekte faciliteiten.
- Bovendien dienen in het kader van de overheidsbegroting een overzicht van de belastingsubsidies te worden verstrekt.

## Fiscale faciliteiten, in het algemeen

### Overzicht van de beschikbare fiscale faciliteiten

Momenteel zijn de volgende fiscale faciliteiten beschikbaar voor het bedrijfsleven:

#### Investeringswet 2001:

- Belastingvrijdom.
- Vrije afschrijving.
- Fiscale consolidatie.

#### Minerale sector:

- Vrijstelling van invoerrechten.
- Vrije afschrijving.
- Herinvesteringsreserve.
- Vrijstellingen op het gebied van omzet- en dividendbelasting.
- Brokopondo overeenkomst, Decreet Mijnbouw, Petroleumwet en Delfstoffenovereenkomst.

## Fiscale faciliteiten, in het algemeen

### Overzicht van de beschikbare fiscale faciliteiten [vervolg]

#### Grondstoffenbesluit:

- Vrijstelling van invoerrechten.

#### Fiscale faciliteiten in de maak:

- Fiscale faciliteiten zijn in de maak die in de inkomstenbelastingwet zullen worden geïncorporeerd.

## Grondstoffenbesluit, in het bijzonder

### Overwegingen ter invoering van het Grondstoffenbesluit

De volgende overwegingen hebben als uitgangspunt gegolden bij de invoering van het Grondstoffenbesluit:

- Opheffing van nadelige positie van Surinaamse fabrikanten ten opzichte van fabrikanten uit overige CARICOM landen.
- Fabrikanten uit overige CARICOM landen genieten naast andere economische voordelen, vrijstelling van invoerrechten op grond- en hulpstoffen, halffabrikaten en verpakkingsmiddelen:
  - Wat is de huidige stand van zaken?
  - Dient grondslag/rechtvaardiging voor het bestaan van het Grondstoffenbesluit niet breder te zijn, gezien het productieklimaat?
  - De Memorie van Toelichting op het Grondstoffenbesluit heeft het over:

*‘De besparing die voor het Surinaams bedrijfsleven uit dit Staatsbesluit voortvloeit moet gezien worden als een incentive en een stimulans voor de productiesector waardoor de basis van de economie van Suriname wordt versterkt.’*

## Grondstoffenbesluit, in het bijzonder

### Bedoeling van het Grondstoffenbesluit

De bedoeling van het Grondstoffenbesluit is dat:

- Geen invoerrechten op ‘inputs’ verschuldigd zijn met als gevolg een lagere kostprijs van de productie.
- Verbetering van concurrentiepositie van Surinaamse fabrikanten ten opzichte van fabrikanten uit overige CARICOM landen zou dan het gevolg moeten zijn:
  - Objectieve meting heeft [nog] niet plaatsgevonden.
  - Positieve effecten zoals arbeidsplaatsencreatie, deviezenbesparingen, verhoogde belastingopbrengsten zijn [nog] niet ‘objectief’ gemeten.
- Vrijstelling van invoerrechten op equipment is echter komen weg te vallen:
  - Opstart- en vervangingskosten zijn inclusief invoerrechten en liggen nu +/- 17,5% hoger.
  - Financieringskosten liggen hoger, rendementsverwachting mogelijk lager.

## Grondstoffenbesluit, in het bijzonder

### Compositie van het Grondstoffenbesluit

De compositie van het Grondstoffenbesluit geeft aanleiding tot discussie omtrent het volgende:

- *‘...ten behoeve van produktiebedrijven in de sectoren nijverheid, landbouw, tuinbouw, sierteelt, veeteelt, visserij, voedingsmiddelen-, frisdranken- en vruchtsappenindustrie.’ :*
  - Zijn alle sectoren die in aanmerking zouden moeten komen hiermede gedekt?
  - Mogelijke discussie omtrent nijverheid.
- *‘Onder grond- en hulpstoffen wordt verstaan: een goed dat ten behoeve van een produktieproces in ons land duurzaam wordt aangewend of zodanig daarin wordt verwerkt of bewerkt dat het een vormverandering ondergaat, waarbij in het geval van slechts bewerking er na het bewerkingsproces sprake dient te zijn van een duidelijke, merkbare toegevoegde. Een halffabrikaat is een goed dat tijdens het produktieproces niet een vormverandering ondergaat maar dat daarna zijn oorspronkelijke staat en zelfstandig karakter blijvend heeft verloren.’*

## Grondstoffenbesluit, in het bijzonder

### Compositie van het Grondstoffenbesluit

De compositie van het Grondstoffenbesluit geeft aanleiding tot discussie omtrent het volgende:

- *‘... ‘Van een produktieproces is slechts sprake wanneer het een bedrijfsmatige wijze van produceren betreft.’*
- *‘...omdat door produktvernieuwingen regelmatig wijzigingen en de beëindiging van activiteiten veranderingen zullen optreden in de reeks van benodigde grond- en hulpstoffen.’*
- *‘In het overleg dat in het kader van het opstellen van dit Staatsbesluit met het georganiseerd bedrijfsleven is gevoerd, is duidelijk geworden dat het niet mogelijk is sluitende lijsten van vrijstellingsgenietenden en vrijstellingsgoederen op te stellen. Deze lijsten kunnen allereerst al vanwege hun omvang niet in de tekst van het Staatsbesluit worden opgenomen.’*
- Beoordeling van het e.e.a. is uitsluitend aan de douane toebedeeld.
- *‘De vrijstelling geschiedt bij wijze van schorsing.*
  - Toestemmingsprocedure geldt in praktijk.

## Grondstoffenbesluit, in het bijzonder

### Betekenis van het Grondstoffenbesluit in de praktijk

Ter bepaling van de betekenis van het Grondstoffenbesluit in de praktijk zijn de volgende acties wel vereist:

- Objectieve assessment van de uitvoering [de procedure] van het Grondstoffenbesluit heeft [nog] niet plaatsgevonden:
  - Is wel noodzakelijk ter verbetering van de werking in de praktijk.
- Effectiviteitsbeoordeling heeft [nog] niet plaatsgevonden [kosten – baten analyse]:
  - Beschikbaarheid van een dergelijke beoordeling zal de kwaliteit van het overleg tussen overheid en bedrijfsleven inzake het belang van het Grondstoffenbesluit verhogen.
  - Is wel noodzakelijk voor de beantwoording van de vraag: Hoe verder?
- Publicatie van lijst van verleende faciliteiten vindt niet plaats:
  - Publicatie van lijst maakt procedure transparant. Is van belang ter beoordeling van de objectiviteit van de toekenning.
- Rapportage van de niet geïnde invoerrechten en de begunstigde sectoren:
  - Rapportage vindt niet op een dergelijke wijze plaats.
- Verhoogt wel de kwaliteit van de verantwoording van staatsmiddelen.

## Grondstoffenbesluit, in het bijzonder

### Conclusies en Aanbevelingen

#### Conclusies

- Bij de introductie van fiscale faciliteiten dienen de mogelijke kosten en potentiële voordelen tegen elkaar te worden afgewogen.
- Fiscale faciliteiten compenseren niet voor een onaantrekkelijk investeringsklimaat.
- De compositie van fiscale faciliteiten dient simpel te zijn.
- Fiscale faciliteiten dienen periodiek op hun werking en effectiviteit te worden geëvalueerd.
- Het Grondstoffenbesluit is aan een objectieve assessment toe omtrent compositie, werking in de praktijk en effectiviteit.
- Het resultaat van een dergelijke assessment zal de kwaliteit van het overleg tussen overheid en bedrijfsleven inzake het belang van het Grondstoffenbesluit verhogen.

## Grondstoffenbesluit, in het bijzonder

### Conclusies en aanbevelingen [vervolg]

#### Aanbevelingen

- Introduceer gewenste fiscale faciliteiten in samenhang met overige noodzakelijke elementen die dienen ter verbetering van het investeringsklimaat.
- Laat objectieve assessment verrichten van het Grondstoffenbesluit omtrent compositie, werking in de praktijk en effectiviteit.
- Voer verdere discussie over de noodzaak van het Grondstoffenbesluit mede op basis van het resultaat van deze assessment.

## Bijlage 3: Tekst Grondstoffenbesluit

	Q1C	Powder detergents	Liquid detergents	Softbrinks/cheerhead	Brushes	Marqatine	Beer	Rum	Paint	Staatlij	Total USD
	Q1C			Fernandes Group	Indeco	Mavefa	Brouwerij	SAB	Varosseau		
Market (in tonnes)	2.000		4.300		68.556	1.952		1.000		13.965	
Local production (in tonnes)	1.200		3.000		49.848	1.330		800		2.775	
Imports (in tonnes)	800		1.300		5.858	622		200		11.280	
Overige lokale productie					12.880					2.640	
Exports (in tonnes)	1.800		680			230				2.173	
Verkooprijke af-fabriek export per kg (USD)	1		1			2				2	
Devisenopbrengst (USD) (=verkoopopbrengst)	2.892.000		761.600		225.500	485.000	594.800			5.245.276	9.394.176
Berekening deviezenbesparing											
lokaal productie in USD per kg	1.200		3.000		49.848	1.930		800		2.775	
gem. CIF-prijs importprod. Mat. in USD/ton	2.000		1.150		1.206	3.540		9.000		2.338	
gem. CIF-prijs grondst+verp. Mat. in USD/ton	1.000		575		285	2.481		4.700		1.640	
CIF-prijs grondst+verp. huidige situatie	1.200.000		1.725.000		14.188.877	3.300.177		3.760.000		4.550.981	28.724.635
aangekomen marge importeur + retail	35		35		48	35		35		20	
importen in ton	800		1.300		5.828	622		200		11.280	
gem. CIF-prijs importprod. Huidige situatie	1.185.185		1.107.407		5.097.745	1.632.806		1.333.333		21.825.380	32.181.856
gem. CIF-prijs importprod. Huidige situatie	2.892.963		3.682.963		59.965.851	5.124.675		6.666.667		27.010.361	105.393.479
CIF-prijs importprod. bij wegvallen lokale prod.	577.778		830.556		40.879.229	191.692		1.573.333		634.400	44.486.988
Devisenbesparing door lokale producent huidige situatie	982.963		1.180.463		40.451.875	281.328		1.966.667		4.159.065	49.012.360
Devisenbesparing bij 100% importverv.											
Devisenbesparing + deviezenopbrengst huidige situatie	3.169.778		1.592.156		40.879.229	676.692		1.573.333		5.879.676	53.570.884
deviezenbesparing + deviezenopbrengst bij 100% importverv.	3.554.963		1.952.053		40.451.875	766.328		1.996.667		9.404.341	58.096.236
<b>Staatsinkomsten in SRD</b>											<b>In USD</b>
Inkomstenbelasting 08											6.143.035
loonbelasting 08	312.000		300.000		5.252.467	380.834				1.251.214	1.281.722
Onzdelingsbelasting 08	247.402		140.000		2.770.945	102.076					3.890.897
Overige belasting	203.363		200.000		10.149.103	95.963					9.044.152
Acquiescentiebelasting	12.500		12.500		7.502	7.502				439.990	
Investeringsrechten (N.B. Parob + Acctizen + OB)					10.455.751						
<b>Totale staatsinkomsten</b>	<b>680.265</b>		<b>652.500</b>		<b>29.732.016</b>	<b>546.875</b>				<b>1.681.204</b>	<b>22.186.705</b>
Arbeidsplaatsen	63		63		960	36		94		57	64
Onzetten lokaal en export	4.992.000		4.211.600		64.624.371	-		7.200.000		11.699.851	1.327
Theor. Winst voor belastingen	866.667		833.333		14.590.186	-		26.956.511		-	-
Direkte fabriekskosten (grondst+verpakkingen)	3.000.000		2.116.000		14.188.877	-		3.870.884		-	8.113.973
Overige kosten (genomen als vaste kosten, alles behalve grondst+verp.)	1.253.333		1.262.267		35.845.308	-		270.267			3.585.878



Bij afschaffen GB; 80% minder export	CiC	CiC	Fernandes Group	Inteco	Mayrfa	Brouwerij	SAB	Varesseau	
Devezenopbrengst (USD)	1,298,000	380,800	-	112,750	242,500	297,400	-	-	2,622,638
Berekening devizezenbesparing									
- lokale productie in ton	1,200	3,000	49,848	-	1,330	-	800	-	2,775
- gem. Verkoopprijs in USD/ton (verkoopprijs blijft gelijk)	2,000	1,150	1,296	-	3,544	-	9,000	-	56,953
- gem. CIF-prijs grondst-veerp. Mat. in USD/ton	1,000	1,000	285	-	2,481	-	4,700	-	19,317
- Invorechten (gem. 7%)	1,200,000	61,985	23,910	-	228,407	-	394,800	-	10,681
- CIF-prijs grondst-veerp. Huidige situatie	35	35	14,188,877	-	3,300,177	-	3,760,000	-	28,724,635
- aangenomen marge importeur + retail			48	-	35	-	35	-	20
- importen in ton (meertonnage = verlies lokale prod.)	1,300	1,300	5,828	-	622	-	200	-	11,260
- gem. CIF-prijs importprod. Huidige situatie	1,185,185	1,107,407	5,097,745	-	1,632,806	-	1,333,333	-	20,010
- CIF-prijs importprod. bij wegschalen lokale prod.	2,962,963	3,682,963	99,965,851	-	5,124,675	-	6,666,667	-	32,181,856
- Devizezenbesparing door lokale producent huidige situatie	577,778	800,356	40,679,229	-	191,692	-	1,573,333	-	27,010,361
- Devizezenbesparing bij 100% importverv.	962,963	1,190,463	40,451,875	-	281,326	-	1,966,967	-	634,400
- Devenzevenbesparing + devizezenopbrengst huidige situatie	1,873,778	1,311,366	40,679,229	112,750	434,192	297,400	1,573,333	-	49,539,076
- devizezenbesparing + devizezenopbrengst bij 100% importverv.	2,858,963	1,571,283	40,451,875	112,750	523,826	297,400	1,966,967	-	53,278,333
<b>Staatsinkomsten in SRD</b>									<b>In USD</b>
Inkomstenbelasting 08	116,520	210,977	5,243,859	-	314,035	9,342,970	-	1,251,214	5,885,563
Loonbelasting 08 (nemen aan 10% minder)	132,662	126,000	2,483,851	-	91,868	-	-	-	1,018,650
Omzetbelasting 08 (nemen gelijke ratio)	208,363	200,000	10,709,103	-	56,963	-	-	-	3,990,867
Divident belasting (gaan uit van gelijke pay-out)	4,668	8,791	-	-	5,774	4,116,973	-	439,990	1,634,356
Accijnzen	147,000	61,985	10,455,751	-	-	14,867,675	-	-	9,044,152
Invorechten grondstoffen									
- Invorechten machines, onderdelen p.m.									
<b>Totale staatsinkomsten</b>	609,213	607,753	28,926,474	-	697,047	28,327,819	394,800	1,891,204	262,466
Arbeidsplaatsen neem aan 10% minder	56	56	85	-	32	-	-	51	1,191
Omzetten	3,896,000	3,830,800	64,624,371	-	4,956,523	31,557,198	7,200,000	26,343,570	9,077,213
<b>Bij omzetverlies 10% - 100% lokaal - export</b>									
Devezenopbrengst (USD)									
Berekening devizezenbesparing									
- lokale productie in ton (10% minder)	1,080	2,700	44,863	-	1,197	-	720	-	2,498
- gem. Verkoopprijs in USD/ton (verkoopprijs blijft gelijk)	1,500	1,150	1,296	-	3,544	-	9,000	-	2,326
- gem. CIF-prijs grondst-veerp. Mat. in USD/ton (gem. 7% reëlien)	700	700	2,653	-	1,656	-	3,600	-	13,283
- CIF-prijs grondst-veerp. Huidige situatie	1,150,000	1,681,371	13,662,860	-	3,176,935	-	3,620,860	-	4,382,120
- Invorechten (gem. 7%)	32	32	48	-	35	-	35	-	20
- importen in ton (meertonnage = verlies lokale prod.)	920	1,600	10,813	-	755	-	280	-	11,538
- gem. CIF-prijs importprod. Huidige situatie	1,362,963	1,362,963	9,457,963	-	1,981,993	-	1,866,667	-	25,905
- CIF-prijs importprod. bij wegschalen lokale prod.	2,962,963	3,682,963	59,965,851	-	5,124,675	-	6,666,667	-	38,395,789
- Devizezenbesparing door lokale producent huidige situatie	444,400	638,825	36,844,019	-	(35,386)	-	1,179,120	-	105,393,479
- Devizezenbesparing bij 100% importverv.	822,963	1,017,388	39,085,897	-	(57,707)	-	1,637,667	-	39,339,866
- Devenzevenbesparing + devizezenopbrengst huidige situatie	444,400	638,825	36,844,019	-	(35,386)	-	1,179,120	-	45,065,662
- devizezenbesparing + devizezenopbrengst bij 100% importverv.	822,963	1,017,388	39,085,897	-	(57,707)	-	1,637,667	-	45,065,662
<b>Staatsinkomsten in SRD</b>									<b>In USD</b>
Inkomstenbelasting 08	-	65,361	3,114,985	-	285,942	9,703,984	-	-	4,703,669
Loonbelasting 08 (nemen aan 20% minder)	117,922	112,000	2,216,756	-	81,661	-	-	-	902,978
Omzetbelasting 08	90,157	147,450	48,484	-	46,884	-	-	-	10,461
Accijnzen	-	2,723	-	-	5,258	-	-	-	2,860
Invorechten grondstoffen									
- Invorechten machines, onderdelen p.m.									
<b>Totale staatsinkomsten</b>	355,079	389,519	5,355,651	-	647,751	9,703,984	394,800	-	262,466
Arbeidsplaatsen neem aan 20% minder	50	50	760	-	28	76	-	-	51
Omzetten	2,160,000	3,105,000	58,161,934	-	4,242,621	-	6,480,000	-	5,899,118





